

ధర్మము

విచారణ

రక్షత్రయము

సదాశివ సమారంభం

గురు దక్షిణామూర్తి

గురు వేదవ్యాస మహర్షి

గురు కౌశిక మహర్షి

గురు నారద మహర్షి

గురు వాల్మీకి మహర్షి

గురు శిక్ష్యు

శంకరాచార్య మధ్యమాం

గురు దత్తాత్రేయ

గురు బాలాదే

గురు గోరక్ష ముర్తి

గురు ఆదిశంకరాచార్య

గురు రామానుజాచార్యులు

గురు జ్ఞానేశ్వర్

గురు రవిదాస్

గురు కబీర్ దాస్

గురు చైతన్య మహా ప్రభువు

గురు నానక్

గురు రాఘవేంద్ర స్వామి

గురు పీఠ్యహ్మంద్ర స్వామి

యోగి పరమహంస

అస్మదాచార్య పర్యంతం

గురు తైఠింగ స్వామి

గురు లాహిరి మహాశయ

గురు రామకృష్ణ పరమహంస, అమ్మ శారదాదేవి

గురు వివేకానంద

గురు హాయి బాలా

గురు ఆరబింద్

గురు రమణ మహర్షి

గురు యోగానంద

గురు చక్రవర్తి ప్రభుపాద

గురు మహాయోగస్వామి

గురు విద్యాప్రకాశానందగిరి

గురు చంద్రకేశవర పరమారాధ్య

వందే గురుపరంపరాం...

నన్ను “నేను” తెలుసుకోవటానికి

నన్ను “నేను” మార్పుకోవటానికి

“నేను” గా ఉండటానికి

మరియు అత్యుత్తమ జీవన విధానానికి

కావలసిన భక్తి,జ్ఞాన,కర్మ,ధర్మ సమాచారం ఒకేచోట తెలుగులో ఉచితంగా!

సాధారణంగా వేదాంతం తెలుసుకోవాలనే కోరిక వుంటుంది, కాని గ్రంథాలు అందుబాటులో లేవు. ఇంకొకరి దగ్గర గ్రంథాలు వుంటాయి, కాని జిజ్ఞాసువులకి ఎక్కడ ఉన్నవో తెలియదు. అలాగే కొన్ని లైబ్రరీ లో కొన్ని రకాల పుస్తకాలు మాత్రమే లభ్యం అవుతున్నాయి, అంతేగాక విలువైన గ్రంథాలు సరైన సంరక్షణ లేక కనుమరుగైపోతున్నాయి, కనుక మన అందరి కోసం భారత ప్రభుత్వం పురాతన ఆధ్యాత్మిక గ్రంథాలను సంరక్షించే నిమిత్తం ఎంతో శ్రమతో కంప్యూటరీకరణ ద్వారా ఒక చోట చేర్చుతూ ఆన్ లైన్ చేయటం జరిగింది. ఇటువంటి విలువైన జ్ఞాన సంపదను మరింత సులభంగా అందుబాటులోకి తీసుకురావటానికి సాయి రామ్ సేవక బృందం ఉడతా భక్తి గా ఇప్పటివరకే దాదాపు 5000 పుస్తకాలను వివిధ వర్గాలుగా విభజించి PDF(eBOOK) రూపంలో ఆన్ లైన్ లో ఉచితంగా అందించటం జరిగింది. కనుక ప్రతి ఒక్కరు ఈ సదవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోగలరు. ఇందుకు సహాయం అందించిన భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్(డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా <http://www.new.dli.ernet.in>), ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్(<https://archive.org>), గూగుల్ వెబ్ సైట్(<https://www.google.co.in>), మైక్రోసాఫ్ట్ వెబ్ సైట్(<http://www.microsoft.com>) కు మేము ఋణపడివున్నాము.అలాగే ఇటువంటి బృహత్తర కార్యక్రమానికి పెద్ద మొత్తం లో గ్రంథాలను అందించిన తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమునకు కూడా మనం ఋణపడివున్నాము. సాయి రామ్ సేవక బృందం కోరుకొనేది ఒక్కటి, ప్రతి ఇల్లు ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన గ్రంథాలతో నిండిపోవాలన్నదే మా కోరిక.

ఈ గ్రంథాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, దిగుమతి(డౌన్లోడ్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

- 1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: <http://www.new.dli.ernet.in> లేక <http://www.dli.ernet.in>
- 2) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్: <http://www.sairealattitudemanagement.org>
- 3) సాయి రామ్ గూగుల్ సైట్: <https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement>
- 4) ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్: <https://archive.org/details/SaiRealAttitudeManagement>

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞం పై గల సలహాలు,సూచనలకు సేవక బృందాన్ని సంప్రదించుటకు: sairealattitudemgt@gmail.com

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సమాచారం: <https://www.facebook.com/SaiRealAttitudeManagement>

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సంబంధ వీడియోలు: <https://www.youtube.com/user/sairealattitudemgt>

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞంలో ప్రతి ఒక్కరు పాల్గొని, ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకొని,మీరు సంతృప్తులైతే మరొక సాధకునికి, జిజ్ఞాసువులకు మార్గం చూపించగలరని ఆశిస్తున్నాము. మీరు చదువుకోవటంలో ఏమైనా ఇబ్బంది కలిగితే సేవక బృందంను సంప్రదించగలరు. ఒకవేళ మా సేవలో ఏమైన పొరపాటు వస్తే మన్నించగలరు.

ఈ గ్రంథపు భారత ప్రభుత్వ డిజిటల్ లైబ్రరీ గుర్తింపు సంఖ్య: 2020120029612

గమనిక: భక్తి,జ్ఞాన ప్రచారార్థం ఉచితంగా eBook రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ గ్రంథముపై వ్యాపార,ముద్రణ హక్కులు రచయిత,పబ్లిషర్స్ కి గలవు, కనుక వారిని సంప్రదించగలరని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

SaiRealAttitudeManagement(SAI RAM) - సాయి నిజ వ్యక్తిత్వ నిర్వహణ(సాయి రామ్)

* సర్వం శ్రీ సాయినాథ పాద సమర్పణమస్తు *

భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ - డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా

<http://www.new.dli.ernet.in>

Digital Library of India: Inc. X

www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India

Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with
CMU, IIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres.

Home Vision Mission Goals Benefits Content Selection Current Status People Funding Copyright Policy FAQ RFP

Books Journals
Newspapers
Palm-Leaves (Manuscripts)

Title:

Author:

Year: to

Subject: Any Subject

Language:

Scanning Centre: Any Centre

[Presentations and Report](#)
[Statistics Report](#)
[Status Report](#)
[Feedback](#) | [Suggestions](#) |
[Problems](#) | [Missing links or Books](#)

Click [here](#) for PDF collection
DLI MIRROR at IUCAA Data Center PUNE

For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind.

[Click Here to know More about DLI](#) ^{New!}

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
<ul style="list-style-type: none"> Rashtrapati Bhavan CMU-Books Sanskrit TTD Tirupathi Kerala Sahitya Akademi	<ul style="list-style-type: none"> INSA	<ul style="list-style-type: none"> Times of India Indian Express The Hindu Deccan Herald Eenadu Vaartha	<ul style="list-style-type: none"> Tamil Heritage Foundation AnnaUniversity ^{New!}

Title Beginning with.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Author's Last Name

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Year

1850-1900	1901-1910	1911-1920	1921-1930	1931-1940	1941-1950	1951-
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-------

Subject

Astrophysics	Biology	Chemistry	Education	Law	Mathematics	Mythology	Religion	For more subjects...
--------------	---------	-----------	-----------	-----	-------------	-----------	----------	----------------------

Language

Sanskrit	English	Bengali	Hindi	Kannada	Marathi	Tamil	Telugu	Urdu
----------	---------	---------	-------	---------	---------	-------	--------	------

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వివేకానంద

“దానాలలోకెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శ్రేష్టమైంది! దాని తరువాతిది లౌకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అన్నదానం” అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ హద్దులలో నిలిచి పోకూడదు. లోకమంతటినీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. హైందవ వేదాంతం ఎన్నడూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారూ, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్ళిన సన్యాసిని నేనే అని చెప్పేవారూ, తమ జాతిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచెత్తుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొణధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని జళిపించి, లౌకిక జ్ఞానాన్నీ సంఘనిర్మాణ విజ్ఞానాన్నీ విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజూ పువ్వుల రాసుల్ని వికసింపజేసే మంచులాగా నిశ్శబ్దంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

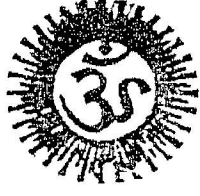
మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమార్థిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికై భారతదేశంలో కొన్ని సంస్థలను నెలకొల్పాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్ఠులు, జవసంపన్నులు, ఋజువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇచ్చాశక్తి తక్కిన శక్తులన్నీ కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్తూ భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లొంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్ఠం అయిన ‘ఇచ్చ’ (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహోన్నత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికై కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. అనేక శతాబ్దాలుగా ప్రజలకు క్షుద్రసిద్ధాంతాలు నేర్పడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయభ్రాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినడానికైనా వారెన్నడూ నోచుకోలేదు. “నీచాతినీచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది” అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పండి. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. ❖

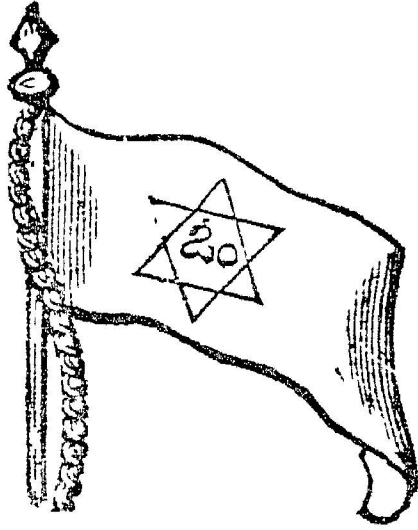

మూలం: శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ - ఫిబ్రవరి 2014

“ సత్యం శివం సుందరం ”

రత్నత్రయము

గ్రంథకర్త :

పెద్ద మఠము పండిత రాచవీరదేవర “తీర్థ” (కలకత్తా)

M. O. L. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ

సాహిత్యాలంకార్, భాషాప్రవీణ, హిందీ భూషణ,

కన్నడ “జాణ” సంస్కృతాంధ్ర సీనియర్ పండితుడు.

తొలి పలుకు

“రత్నత్రయము” అను శీర్షికతో వెలువడుచున్న యీ చిఱు పౌత్రము 1. శీలము, 2. మితభాషణము. 3. ఏకాంతవాసము, అను మూడు రత్నములవంటి వేర్వేరు వ్యాసములనొక రత్నహారముగా గూర్చి బడినది.

దినదిన మడుగంటుచున్న విద్యార్థులలోని శీలమునుగూర్చి యతి వృద్ధి పఱచుకొను మార్గములను ప్రథమ దశముగా నా యనుభవ విషయములను బ్రతిపాదించి యున్నాను. దీనిని జీవించినచో విద్యార్థిలోకము గొంతైన దమశీలమును దప్పక నరిదిద్దుకొనగలరని నా యంతరాత్మ ప్రభోధించుచున్నది.

మానవునకు శీలమెంతగా నవసరమైయున్నదో మితభాషణము గూడ యంతే యవసరమైయున్నది. దీనిని జీవించినచో తప్పక సత్యవాక్ పరిపాలనము గావించిన వారగుదురనుటలో సందియ మించుకయును లేదు. ఈ సుగుణము నలవరచుకొనిన యెడల “జంగారమునకు బావియబ్బినట్లు”గా మానవుడు నమాజమున రాజింపగలుగును.

పోగా నేకాంతవాసమునుగూడ మానవుడు సాధింపవలెను. దీని వలన పరమాత్ముని ద్యానము, తత్త్వచింతన మున్నగు సద్గుణముల నలవరచుకొనుట కవకాశము గలదగును.

ఇట్టి సుగుణములతో గ్రథింపబడిన యీ చిఱుపౌత్రము చాల కాలమునుండి మూలనబడియుండి నేడుగదా! ఆంధ్రప్రదేశ్ సాహిత్య

అకాడమివారి కొలది యార్థిక సహాయమువలన ముద్రణ రూపమును
దాల్చి వెలుగులోకి బ్రవేశించుచున్నది. అందుకు సాహిత్య అకాడమీ
పెద్దలకు నా కృతజ్ఞతల సర్పించుచున్నాడను.

ఆర్థించగానే నాలుగమృత వాక్యముల వ్రాసి యీ చిన్ని పుస్తక
మునకు మిక్కిలి శోభనుగూర్చిన పెద్దలు శ్రీ డా॥ దివాకర్ల వేంకటాచ
రాని ఎం. ఏ, (ఆనర్సు) పి. హెచ్. డి. ఆంధ్ర శాఖాధ్యక్షులు. ఉస్మా
నియా యూనివర్సిటీ, హైదరాబాదు గారికి శ్రీ వే॥ వం॥ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి,
విరాట్ పత్రిక సంపాదకులు, యాకుత్పర హైదరాబాదు గారికిని నా
హృదయపూర్వకమైన కృతజ్ఞతాభివంధనముల సర్పించుచున్నాను.
తప్పులు లేకుండ ముద్రణమునకుదోడ్పడిన శ్రీ మురళీ పవర్ ప్రెస్
మేనేజరుగారికిని నా కృతజ్ఞతలు.

ఈ చిరుపుస్తకమును విలిచి యత్యంతశ్రద్ధతోబరించి విద్యార్థులు
గొంతవరకైన యిందులోని సుగుణము గ్రహించి పాటించినచో నాయీ లేఖ
సార్థకమని భావించుచున్నాడను.

ఇట్లు

బుధజన విధేయుడు, గ్రంథకర్త.

డా. దివాకర్ల వేంకటావధాని, ఎం. ఏ. (ఆనర్సు) పి. హెచ్. డి.
ఆంధ్రశాఖాధ్యక్షుడు, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయము.

శ్రీ పండిత రాచవీరదేవరగారు రచించిన రత్నత్రయమును పేరు
గల మూడు వ్యాసములను జదివి యానందించితిని. శీలము, మితభాష
ణము, ఏకాంతవాసము అనునవి ఆ వ్యాసమునందలి వస్తువులు మణి
మయములు, స్వర్ణమయములునగు నలంకారములు బాహ్యశోభను
మాత్రము కలిగించును మరియు నవి అనిత్యములు. అట్లుగాక మానవుల
కాంతరశోభ కలిగింప దక్షమై శాశ్వతములై పరఁగు నలంకారములు
కొన్ని యున్నవి. వానిలో నగ్రగణ్యము శీలము “శీలం పరం భూష
ణమ్” “శీలం నరన్య భూషణమ్” “శీలం సర్వత్ర వై ధనమ్”
మున్నగు సూక్తులు వుట్టుటకు మానవ జీవితమున శీలమునకుఁగల ప్రాధా
న్యమే కారణము విద్యావంతునివలెనే శీలవంతుఁడును సర్వత్ర పూజింపఁ
బడును విద్యావంతుఁడు తన విద్యావైభవముచే నితరుల బుద్ధిని రంజిం
పఁజేయును; శీలవంతుఁ డాత్మలనలరించును ఆపదలందు శీలము గీటు
రాయి. శీలవంతుఁడు తాత్కాలికముగాఁ గొన్ని యాపదలకు గురియై
నను దరువాత వానిని దరించి యెల్లరి వ్రశంనఁడు జూటగొనును.

శీలము వలెనే మానవునికి మితభాషణము కూడ నొక అమూల్య
మైన యలంకారము. నన్నయ్య జనమేజయునికి మితహితసత్యవాక్య !
అను సంబోధనమును వాడియుండెను, ఈ యాతి పూరునికిఁ జెప్పిన నీతు
లలో మితవాక్యత్యమొకటి మితభాషణ మారోగ్యరక్షణమునకేకాక సత్య
పాలనమునకును సాధనమై మానవుల కత్యంత గౌరవము నాపాదింపఁ
జేయును “కంచుమోగునట్లు కనకంబు మ్రోగునా” అను వేమన నూత్తి
యందలి తాత్పర్యము గ్రహింపఁదగినది.

శీలమితభాషణ ములవలె నేకాంతవాసముకూడ సజ్జనానంద
కరమై యొప్పుదును. యోగులెప్పుడు నేకాంతవాసమును గాంక్షింతురు.
ఏకాంతవాసము మానవునకు వైరాగ్యమును బ్రశాంతిని జేకూర్చును,
ఆది భగవద్ధ్యానమునకుఁ బరమోత్తమ సాధనము.

ఈ మూఁడు రత్నప్రాయములైన గుణములను గూర్చియు శ్రీపం.
రాచవీరదేవర గారిందు సరళము, సర్వబోధమునైన శైలిలో ప్రమాణ
పురస్కరముగా వివరించియున్నారు. ఈవ్యాసములు నీతిమంతుల నిర్మల
జీవితమును గాంక్షించువారి కెల్లరికి నుపాదేయములు, ఇందలి శైలి సులభ
సుందరమై యొప్పుచున్నది.

దివాకర్ల వేంకటావధాని

సార్థకనామధేయ గ్రంథము

సరళ ప్రవర్తనులు, సౌమ్యస్వభావులు విద్యద్వయ్యలగు పెద్ద మఠము శ్రీపండిత రాచవీరదేవర 'కావ్యతీర్థ' M O L. గారు రచించిన 'రత్నత్రయము' అను లఘుగ్రంథమును నేను చదువుట తటస్థించినది. రచయిత కావ్యశాస్త్ర వినోదముచే కాలముగడుపు ధీమంతుడగుటయే గాక ఉత్తమోత్తమమగు ఉపాధ్యాయ వృత్తియందున్న వారగుటవలన 'అధ్యయనాధ్యాపనాదులచే కలిగిన అనుభవమును పురస్కరించుకొని ఈపుస్తకమును రచించినారు, కావున పుస్తకము రత్నత్రయములచే రత్నాకరముగ అలరారుచున్నది. అంతియేగాక శాస్త్రవిధిననుసరించి జీవితమును గడుపుచు ధర్మ, అర్థ, కామ, మోక్షములను చతుర్విధ పురుషార్థములను బడయుటకు మానవాళికి మార్గదర్శకముగ నున్నది.

ఆత్మకు ఆధ్యాత్మతత్వము, దేహమునకు భౌతికతత్వము ప్రధానములు కనుక మనుష్యుడు ఆధ్యాత్మ, భౌతికతత్వముల, సమన్వయముతో సంసారయాత్రను సాగించవలయును. ఏలనన మనుష్యుడు కేవలం ఆత్మ కాడు. కేవలము శరీరమునుకాడు. శరీరస్థ ఆత్మయే మనుష్యుడు. ఈతథ్యమును గుర్తించక భౌతిక ఆకర్షణలకు లోబడి ఆత్మ విస్మృతులైన జనులకు-ఆబాలవృద్ధులకు అతిసులభముగ అవగాహనమగునట్లు అమోఘముగ రచించబడిన ఈగ్రంథరాజమును పండిత పామరులనక నర్హజనులు స్వాధ్యాయ మొనర్చుటకు తగియున్నది.

ఇట్లు

విరాట్ పత్రిక సంపాదకులు

వేంకటేశ్వరశాస్త్రి

పండిత శ్రీ పెద్ద మఠము రాజవీరదేవర, 'తీర్థ' (కలకత్తా)

M. O. L. శిస్యనియోగము నిర్వహించి, మైసూరురాజు.

భాషాప్రవీణ, సాహిత్యాలంకార, కన్నడ "జాబ"

మదీయవంశావళి

(శివశరణ శివశ్రీ బండారు తమ్మయ్యగారిచే బరిష్కృతము)

దంధకము

శ్రీకరంచైవ యాంధ్రప్రదేశంబునన్ మధ్య మాణిక్యమున్ బోలి
బోనంబుకాదారమైనట్టి జిల్లాకు (మెదక్) తాలూక యందోలునన్ జేవ
శాఖ్యాపురంబందునన్ ముఖ్యుడై సన్మతాధీశ్వరత్వంబుగైకొన్న శ్రీనంగ
మేళాఖ్య మా హేశ్వరుం డొప్పు నందీశగోత్రోద్భవుండై సదాచారసంపన్న
శీలుండు. ధీరుండునౌ నాత డా శ్రీమతిన్ శివ్యమాంబాఖ్య సాధ్వీమణిన్
బెండ్లియాడెన్ మహావైభవోపేతుడై, కొన్నినాళ్ళిట్లు మా హేశ్వరాచారశీలం
బులం దొప్పుచున్ దాను సంసారనిర్వహణమున్ జేయగాగల్గిరవ్వారికిన్
బుతరత్నంబులా రాచయార్యుండునున్, శంకరార్యుండు, పంచాక్ష
రాఖ్యుండునున్, శ్రీషడక్షర్యభిఖ్యుండునున్, వీరయార్యుండునానేవురున్
బేర్ని వర్ధిల్లగా నందుఁ జంచాక్షరీనాముడైక్యంబునొందగ శేషించు నా
సల్పురన్ జ్యేష్ఠుడౌ రాచయార్యుండు రాణిఁచె నింటన్ వహించెన్ స్వ
సంసారబారంబు శ్రీశంకరార్యుండు పాపన్నపేటన్ మరాఠీశుడై
యుండి రాజిల్లగా స్వామి యా శ్రీషడక్షర్యభిఖ్యుండు దా జోగిపేటన్
స్థితుండై సదాశివ్యపేటన్ మరాఠీశతన్ బూని రాజిల్లె; వైరాగ్యతేజో
విశేషంబు మన్నించుచున్ భక్తబృందంబు పాదార్చనల్ సేయగా శీతన్
దక్షతన్ బూజ్యతన్ గ్రాలుచున్ దానధర్మాదినత్కార్యముల్ సల్పు
పుణ్యాత్ముడై (గొల్లిశానామమున్జెందఁగా) కొల్లగా కీర్తుఁన్జెందఁగా
వీరలన్ జిక్కితమ్ముండు వీరయ్యకున్ జ్యేష్ఠుడౌ పుత్రు రాచయ్యనున్దా
స్వపీఠంబునన్ నిల్పె నీరీతి సామాజికశ్రేష్ఠమున్ గోరుచున్ వేద్యమై
లింగపూజాధురీణుండునైయుండఁగా నంత నాశంకరుండున్ సదా
మోదకారున్ నిజాధీనమునన్జేర్చి కైలాసవాసున్ దగన్ జేసెఁ దాన్.

౧. వరమేడఁజేరె నాఁభాతయనితలంచి
 వగచి వీరయ తన భ్రాతృపదవి
 తై లాతివారు రాజారని గణించి
 తనదుపుత్రునిగాని నిల్పెను ముదమున
 దేక్కమై నత డిటు లా వీరసుతుగూడి
 తనదు భక్తులమదుల్ తనియ జేసె
 బాలుండు ముద్దులౌవలుకులు వినిపింపఁ
 వత్సలత నతనిఁ బంపె బడికి

తే.గీ. పిదపఁ దల్లితండ్రి పెద్దకొమరుఁ జూచి
 నెనరుతో యతీశ్వరునకొసంగ
 నతఁడు స్వీకరించి కుతుకమ్ముతోఁబెంచి
 కారబాలుజరుపఁ జేరె శివుని.

తే.గీ. యతికి సోదరుడైన వీరయ్యయంత
 అన్న దివికేగ బాలుని నాదరించు
 వాడు కేరని తాఁ దెచ్చి గారవమునఁ
 బెంచుచుండెను తా జోగివేటఁ జేరి.

(తై. వా శివశ్రీమఠము నిష్ఠవీరయ్య డాకూరుగారి
 కృతిద్వయము)

తే.గీ. శ్రీకరుఁడు వీర శైవాబ్ధిశీతకరుఁడు
 ప్రభతగుణుఁడు శ్రీవీరయాహ్వాయబుధుండు
 తనదుపుత్రురాచయకు విద్యలనునేర్చి
 యతిగౌ నైలాసమునకుఁ దా నంతమందు.

త. శ్రీవీరయాభ్య సుగుణికి
 వేరిమిచ్చుతుండు రాచవీరయకరమున్
 పాదిమితోడను విద్యల
 విచిత్ర విత్పత్తిగల్గి నెగడెడు నెపుడున్.

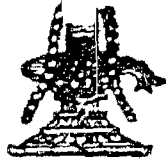
కై. వా. శ్రీ వీరయ్యగారు.

కై. వా శ్రీమతి నాగమ్మగారు.

(కృతి నమర్పణము)

నిరంతర శివాచార సంపన్నులు నిరతాన్నదాన దత్తురులునై
యఖండకీర్తిని గడించిన కై. వా. మదీయ మాతాపితరులునైన శ్రీమతి
నాగమాంబ శ్రీ వీరయ్యార్కుల పాదారవిందంబుల కివె యీపుత్రుని
హృదయపూర్వకమైన సుమనాంజలి నమర్చితము

శ్లో॥ మాతా మే నాగమాంబా చ, వీరార్యా చ పితా మమ
తయోః జ్యేష్ఠపుత్రోఽహం, రాచవీరాఖ్య దేవరః
సంస్కృతాన్ధ్రాగ్ధాభాషాసు హిందీ కర్ణాటకేషు చ
“పంచభాషా ప్రవీణోఽహం, రాచవీరాఖ్య దేవరః”

పార్థన

నమో ఉగ్రస్వరూపాయ, నమో జిహ్వాదిశాత్రవే ।
రక్షయక్ష్మ వినాశాయ, వీరభద్రదాయ తే నమః ॥

నమః శివాభ్యాం నవయౌవనాభ్యాం ।
విరించి విశ్వంచసుపూజితాభ్యామ్ ॥
విజూతిపాతీర విలేపనాభ్యామ్ ।
నమోనమః శంకర పార్వతీభ్యామ్ ॥

నమః శివాభ్యాం నవయౌవనాభ్యామ్
ప్రహరణాశ్చ వపుర్దరాభ్యామ్ ।
నమో ద్రక్షరాభ్యాం వృషకేతనాభ్యామ్
నమోనమః శంకర పార్వతీభ్యామ్ ॥

“ఒక పుష్పంబు భవభృదద్వయముపై నొప్పంగ సద్భక్తి రం
జుడై వెల్లిగన పుణ్యమూర్తికి బునర్జన్మంబు లేదన్నఁ బా
యక కాల తీతయోపచారముల నిన్నర్పించుచోఁ బెద్దనై
శ్చిందై యుండెడువాఁడు నీవగుట దానిత్రంబె సర్వేశ్వరా !”

“దంతమ్మల్ పదనప్పుడే, తనవునన్ దార్ద్యంబు పోనప్పుడే
కాంతానంబును రోయనప్పుడే, జరాక్రాంతంబు కానప్పుడే
మిదిల్ మేన జనింపనప్పుడే, కురుల్ వెల్వెల్లకానప్పుడే
చింతింపనేరలే నీ పదాంబుజములన్ శ్రీకాళహస్తీశ్వరా !”

ర త్న త్ర య ము

ప్రతి మానవున కలంకారప్రాయములై నవి ౩ రత్నములు.

1. శీలము
2. మితభాషణము
3. ఏకాంతవాసము

అలంకారములు :

శ్లో॥ “గుణో భూషయతే రూపం శీలం భూషయతే కులమ్
సిద్ధి ర్భూషయతే విద్యా భోగో భూషయతే ధనమ్॥”

శ్లో॥ “ధీరాణాం భూషణం విద్యా మంత్రిణాం భూషణం నృపః
భూషణం చ పతి స్త్రీ ణాం శీలమ్ సర్వత్ర వై ధనమ్॥”

లోకమున మానవుడై జన్మించినపిదప నాతడెల్లప్పుడు నుఖముగా
గుండుటకు, శాంతిమయ జీవితమును గడుపుటకు, పదుగురిలో గౌరవ
ప్రపత్తులను బడయుటకు తహతహలాడుచు నిరంతరము త్రికరణ
పురస్కరముగా శ్రమించును. కాని వీనినెల్ల నొకేసారి తాననుకొన్నంత
సమయములో పొందక ఒక్కొక్కసారి, విసిగివేసారి, ఈ ప్రపంచము
గుండి విముఖతచెందుచుండును. అట్లగుటచే మానవుడు దన కర్తవ్యము
గుండి విచలుడగును. మానవుడు వైవాసిని బడయనెంచినచో
సేరచిత్తముతోనుండి యింద్రియముల స్వేచ్ఛ నరికట్టి దుర్గుణములకు
మారముండి కర్మేంద్రియములకు జనులు మెచ్చుకొనునట్టి బాటలయందు

నడచుట కనుమతి నీయవలయును, అప్పుడే మానవుడు జనులచే గౌరవ ప్రతిష్ఠలను బడయగలుగును.

ప్రపంచ ప్రజలను పాపపంకమునుండి యుద్ధరించుటకై యవతరించు మహాపురుషులందఱు తమతమ నిర్మలమైన చరిత్రను ఇతర సామాన్యజనుల కాదర్శముగా నుండుటకై “కొన్ని ముఖ్యసూత్రములను” ముఖ్యోద్దేశముగా తమ యెదుట వారి నుంచుకొని యదేవిధముగా నాచరించుచుందురు. ఆ సూత్రములే తమతమ యొక్క ముఖ్య సిద్ధాంతములు, అదేవిధముగాఁ నెక్కడ “రత్నత్రయ” మును గూడ నమ్మవలెను. ఈ రత్నత్రయములొని మొదటిదగు “శీలము” ప్రతిమానవున కశిముఖ్యమైనది. ఈ శీలము మానవుని పశుపక్ష్యాదుల నుండి వేరుజేయుచున్నది. అంతేగాదు ఈ శీలమును దృఢముగా బాటించినవాఁడు సమస్తమానవులలో నున్న తస్మానము నధిష్ఠించుననుటలో నందియ మించు కయును లేదు.

శ్లో.: ప్రత్యహం ప్రత్యవేక్షేత సర శ్చలితమానసః

కిం ను మే పశుభిస్తుల్యం కిం ను సత్పురుషైరితి ||

తా: ప్రతిదినము మనుష్యుడు తన ప్రవర్తనమును పరీక్షించుకొనుచుండవలెను. “నా ప్రవర్తనము పశువుల ప్రవర్తనతో సమానముగా నున్నదా, సత్పురుషుల ప్రవర్తనతో సమానముగానున్నదా”యని.

విజ్ఞానము, సభ్యత మానవునియం దధిగమించియుంటచేతనే మానవుని స్థానము పశుపక్ష్యాదులకంటె ఉన్నతకోటికి జెందియున్నది. మానవుఁడు తన విజ్ఞానజలముచేతనే మిగత ప్రాణులనన్నింటిని దన యధీశమునందుంచుకొని దానాజ్ఞావించినట్లవి యొనర్చుచున్నవి. ఏనుఁగు మున్నగు మహాప్రాణుల గూడ మానవుని బుద్ధికి లొంగితిరుగుచుండును

అదేవిధముగా శీలమును గాపాడకొనిన మానవుఁడుగూడ సమస్త జనులను దనయనురాగమునకు వశపూతులనుగా జేసికొనును

శీలమును శంకించుటకు గొన్ని గారణములను మనము స్థూలముగా గ్రహించవచ్చును. ఇతరుల యింట్లోకి తాను ఆ యింటి యజమాని లేనప్పుడు బ్రవేశించుటగాని, లేదా ఆ యజమాని యనుమతిలేకుండ నాతనికి సంబంధించిన స్త్రీలతో యభేద్యగా సంభాషించడము గాని వారితో నరస నల్లాపము లాడడము గాని శీలవంతుని గౌరమునకు వీరని కళంకము నాపాదించజేయును. “అనుమానాస్పదము కీడుదెచ్చును” ఇట్లు అగౌరవప్రదముగా పెదలుట విజ్ఞానవంతునకు మరియు శీలవంతునకు చింతమైనది గాదు.

ఒకేసారి బరుల గృహములో బ్రవేశించుటకంటె వివేకవంతుడు గృహము వెలుపల నుండి ఆ యింటి యజమానిని గూర్చి విచారించుట మంచిది. ఇంట్లో బ్రవేశించుటచేత మరో ప్రమాదముగూడ గలదు. ప్రవేశించిన వ్యక్తి యెంతటి యింద్రియ నిగ్రహముగల వాడైనను ఆ యింటి స్త్రీల వలన నేదైన ప్రమాదమేర్పడుట కవకాశమున్నది. తావున ప్రవేశించకుండుటయే ఎంతైన శ్రేయోదాయకము.

పరస్త్రీలను జూచి నవ్వడము, ఎగతాళి జేయడము, వారి కూప లావణ్యముల గూర్చి ఇతరులతో చర్చించుట లేదా రేయింబవళ్ళు రూపవతి యొక్క యాకృతిని గూర్చి చింతనజేయుట ఇంద్రియమును చలన మొనర్చుటలేవా ఉద్రేకపటచురట్టి విషయముల జూచుట, చదువుట, తాకుట ఇవన్నియు శీలమును (భంగపరుచునట్టివే)గాపాడుకొనయత్నించు వ్యక్తికి సరియైనవి గావు, వీని నుండి యెంతదూరముండిన సంతమేలు.

శ్లో॥ “సుందరం పురుషం దృష్ట్వా భ్రాతరం పితరం సృతం
యోనిర్ద్ధ్రవతి నారీణాం నత్యమ్ మే బ్రూహి కేశవ॥”

అని నీతిశాస్త్రములో ఆర్జునుడు శ్రీకృష్ణుని గూర్చి ప్రశ్నించాడు ఈ యంశము పైవిషయమును ధృవపఱచుచున్నది. అంతే గాదు మరోచోట గూడ ఇదే విషయమును గూర్చి “బలవా నింద్రియగ్రామో విద్వాంసమపి కర్షతి” సౌందర్యమునుండి యెంత యింద్రియ నిగ్రహము గలవారి నైనను చలించజేయుచున్నది.

ఇందు కదాహరణములు :- పురాణాదులలో విశ్వామిత్రుడు, చంద్రుడు, దేవేంద్రుడు మొదలగువారి యుదంతముల మనము వినియే యున్నాముగదా !

శ్లో॥ విశ్వామిత్ర పరాశర ప్రభృతయో వాతాంబువర్ణాశనాః
 నైఋతీ శ్రీముఖ పంకజం సులలితం దృష్ట్వాప మోహంగతాః
 శాల్యన్నం స ఘృతం పయోదదియుతం యే భుంజతే మానవాః
 తేషామింద్రియనిగ్రహోయదిభవేద్వింధ్యస్తరేత్సాగరమ్ ॥

-భర్తృహరి-

కఠోరమైన తవఃబొనర్చిన యట్టి మునిపుంగవులే అందగతైల ముఖకమలము నవలోకించుటచే చలించిన మనస్కులైరి. ఇక సన్న బియ్యపుటోగరము నెయ్యి, పాలు, పెరుగు- వీనిని భుజించిన యట్టి మానవుడు ఇంద్రియ సంయమనముజేయుట యంటే వింధ్య పర్వతము సంద్రము పై తెప్పలా లేలిపోవునట్లే సరి, అన్నారు పెద్దలు. అనునపుడు సామాన్యమానవుని గతియేమి ?

శ్లో॥ శీలం శౌర్యమనారణ్యం పాండిత్యం మిత్రనంగ్రహః
 అచోరహరణీయాని పంచైతాన్యక్షయో నిధిః ॥

శీలము, శౌర్యము సోమరితనము లేకుండుట, పాండిత్యము, స్నేహితులను సంపాదించుట యీ యైదును కొంగలు హరించలేని తరగని నిధులవంటివి.

శ్లో॥ జితేంద్రియత్వం వినయస్య కారణం
 గుణప్రకర్షో వినయాదవాప్యతే
 గుణాధికే వుంసి జనోపరజ్యతే
 జనానురాగః ప్రభవో హి సఃపదః ॥

జితేంద్రియత్వము వినయమునకు గారణము. వినయము వలన గుణము లధికమగును. గుణాధికుడైన పురుషునియందు జనులు ప్రేమను

గలిగియుందురు. జనానురాగము సంపదలకు మూలము. అట్లాచరించి నపుడే మానవుడు జనులచేత గౌరవ ప్రతిష్ఠలను బడయగలడు.

పూర్వమున మహాపురుషులందఱు నిదేవిధముగా- నాచరించుట వలన వారు నమస్తజనుల గౌరవమన్ననల నందుకొని యమరజీవులైరి. పూజ్యస్థానముల నలంకరించినవారి పలుకులు జనులకు వేదవాక్యములుగా జరిణమించును. వారి మనస్సు వెన్నవలె మృదువై నిర్మలమైనదగుటచే నట్టివారు నమస్త జనుల హృదయ సరోవరములందు రాజహంసమాదిరి నంచరించుచుందురు. వారి యాచరణ పరమపవిత్రమై పరిశుద్ధమైనది యగుటవలన నభిల లోకముల కాదర్శ ప్రాయమై విలసిల్లుచున్నది.

నజ్జనులు తమ శరీరమంతయు కనులుగలిగి యేనురుపాటుతో నే పూరపాటు జరుగకుండ యే మాషులకు నెడము నివ్వకుండజేసికొని తమను తాము గాపాడుకొనుటయే “నిజమైన శీల”మనబడును. ఇట్లు తమలో భృవపడిన శీలము నమస్త ప్రపంచమును వశపఱచుకొని ప్రజలనందఱి నొక్కసారి యుల్లూత లూగించి తనవైపు వారినెల్ల నయస్కాంతమువలె నాకర్షించి వారెల్లరు తాను జెప్పినది యొనర్చునట్లుగా జేయుదురు.

శీలమును బాటించు వాడికి శ్రీలతో నవ్వడముగాని, వారితో సంభాషించడముగాని ఆసలేగిట్టదు. అంతేగాదు తన చూపును శ్రీల చూపు లందు మేళవించుటకే జంకును. అది యాతవికౌక విధమైన భయము. ఏలనన ఆలా తన చూపును నిల్పిన లోక మేషునుకొనునో యనియు లేదా ఆ శ్రీయే ఏమని భావించునోయనియు జంకును.

శ్లో॥ బాలసఖత్వ మకారణ హాన్యం

శ్రీషు వివాద మనజ్జన సేవా!

గర్దభయాన మనంస్కృతవాణీ

షట్సు నరో లఘుతా ముపయాంతి॥

బాలురతో స్నేహము, కారణములేక నప్పుట, శ్రీల గురించి వివాదము, దుర్జనులసేవ, గాడిదపై స్వారిజేయుట, సంస్కారము లేని

మాటల నువ్వయోగించుట, యీ యారింటి వలన నరుడు సంఘములో
చులకనయగును

నిజమైన శ్రీమెట్టిదనిన మిసమినలాడు నిండు జవ్వనముతో
నిండియుండిన శ్రీ నిండు యవ్వనమున నుండి కండరములుదేలి కాంతుల
విరజిమ్ము ధళధళ మెరయు మోముగల యువకుని వద్దికి నిర్భయముగా
వెళ్ళునట్లుండవలయును. యీతని జేరిన నామానమున కేలాంటి భంగము
వాటిల్లదను దృఢ విశ్వాస మామెలో పాతుకపోవాలి

పురుషుని దృష్టి, మాట వచన, యాచరణ, యీ మూడింటి
లోను దనయించుచున్న చిట్టి, అక్కనెల్లెండ్రతో నేరభముగా జంకు,
గొంకులు లెకుండ యత్సంతాప్యాయముతో జరుపుగా మాట్లాడునో
నదేమాదిరి ఇతర శ్రీకృష్ణుని దళకడ కలుదెంచిన వారితో సిగ్గుటంక
ముగా మాట్లాడునంతటి విశ్వాసమును సంపాదించవలెను. తాను వికార
ములకు లోనుగాక గంభీరముగా నుండవలెను.

శ్రీలతో పురుషుడు మాట్లాడు సందర్భమున ఆ శ్రీల యొక్క
భర్తలకుగానో, బంధువులకుగానో, చూపకులకుగాని, లేనిపోని యనుమాన
ములు, ఉహాగానములు దోచుట కేమాత్రమవకాశ మీయకూడదు.

పైన వివరించిన మాదిరిగానే శ్రీయు యువకునియెడ ఈలాగే
బ్రవర్తింలేనచో నామె పరమపతివ్రతయై లోకమున కాదర్శప్రాయురాలు
గానగును. పురుషుడు అంతే, ఈ విధముగా నీ యరువు రాచరించి తమ
తమ శ్రీముల గాపాడుకొనినచో లోకమీ యభయుల యెదుట తలవంచి
వీరి కాలిఘాతని శిరోధార్యమొనర్చుకొనును

ఇట్టి పరమపవిత్రమైనదియు, నిర్మలమైనదియునగు శ్రీము
న్వయం నేవకులకును, పోలీసువారికిని యత్యావశ్యకమైయున్నది. వారి
పైననే దేశము యొక్క వాగోగులు, శ్రీల యొక్క మానావమానములు
నాధారపడి యున్నవి. ఇట్టి శ్రీమును వారు అలవరుచుకొనిననాడే దేశము
సౌభాగ్యవంతము కాగలదు.

ఇట్లే పూర్వకాలములోని మహాత్ములెల్లరు అనగా శ్రీరామచంద్రుడు, హరిశ్చంద్రుడు, బసవేశ్వరుడు, గాంధీ, బుద్ధుడు మొదలగు వాఱందరును తమ తమ శీలమును గాపాడుకొనుటచేత నామహాత్ములు మానవ సమాజమున బూజ్య స్థానమునలంకరించి చిరస్మరణీయులై యశః కాయులై రూపొందియున్నారు. దీనికంతటికిని వారి “శీలమే” ముఖ్య కారణము, ఐరే ఇట్టి శీలము శ్రీ తన భర్తయందుగాని, భర్త తన శ్రీ యందుగాని అనువర్తించదు ఇది కేవలము తనకు సంబంధించనివారితో దనను తన మానమును సర్వవిధముల రక్షించుకొనుటయే శీలమనఁబడును, ఇట్టి యమూల్యమైన శీలమును గాపాడుకొనుటకయ్యే పూర్వ కాలమున వీరవనితలు, రసపుత్ర శ్రీలెల్లరు యుద్ధమున తమ భర్తలు వీరస్వర్గము నలంకరించిన సంగతి వివరముతోడనే వారు చితిలో బ్రవేశించి తమ పతివ్రతా ధర్మమును గాపాడుకొనుచుండిరి తన శీలమునందు దృఢమైన విశ్వాసముండబట్టియే సీత యగ్ని పరీక్షలో నెగ్గగలిగినది.

ఐతే ఈ శీలమునకు మన భారతీయ మహాపురుషులెంతటి మహత్వము నొసగియుండిరో అంతగా పాశ్చాత్య మున్నగు దేశములలోని జనులు బ్రాధాన్యత నొనఁగునట్లు దోచుటలేదు.

కావున నీ పరమపవిత్రమైన శీలము మన భారత దేశీయ పతి వ్రతలకే ఒప్పియున్నది. అంతేకాదు శీలము మన భారతీయుల కమూల్యమైన రత్న ఖచితమైన యలంకారము వంటిది. ఇదే విధముగ పురుషుడు గూడ తాను దైవసన్నిధియందు, పెద్దల సమక్షమున, పచ్చని పందిటిలో నగ్నిసాక్షిగ ఏడడుగులు నడిచి, ప్రమాణ పురస్కరముగా పాణి గ్రహణ మొనర్చిన దనధర్మపత్నితోనె దనజీవితాంతము వరకు పవిత్రమైన జీవితమును గడుపుచుండును.

ఇవిధముగా శ్రీ పురుషులు లేదా అప్పుడే పెండ్లియైన నూతన దంపతులు తమ తమ శీలమును గాపాడుకొనుటయందెక్కువ శ్రద్ధ వహించినవారే మానవ సమాజమున నున్నతస్థానమునలంకరించి మిగత జనులెల్లర కాదర్శపథముగలవారై బ్రహ్మశింశుచుందురు ఇట్టి శీలముగల వ్యక్తి నినెదురించి మాట్లాడే ప్రతిభ మరే వ్యక్తికిని యుండదు.

ఇట్లు శీలమును భద్రపఱచుకొనిన వ్యక్తికి తోకమే తొంగి పోవును. కొన్ని దినముల కాతనియందు ఒక యనిర్వచనీయమైన యద్భుత శక్తి నమకూరి జగమునె గడగడ లాడించు సామర్థ్యము గల వాడగును, ఇట్టి శీలవంతురాలు గనుకనే అరుంధతీదేవి యాదర్శపు స్త్రీ యై త్రిలోకముల గౌరవమునకు బాతురానైనది.

ఇంకెందరో మహా మహా పతివ్రతామతల్లులై యఖండ కీర్తిని జడసిరి. సావిత్రి, ఆనుసూయ మున్నగు వారు తమ శీలము ప్రభావము చేత మఱనాఘటన మహత్వంబు లొనర్చి నేటికి నిజమందు కీర్తి శరీరులై వెలుగొందుచున్నారు, అట్టివారు మట్టిని దాకినను బంగారమగును, అగ్ని శమించును, నీరు గడ్డకట్టును, పర్వతములు చలించును, సూర్య చంద్రాదులు వారి యాజ్ఞకు బద్ధులగుదురు. మృత్యువునకు మృత్యుదేవ తలై బ్రకాశింతురు. వేయేల సాక్షాత్తుగా ననసూయ దనపతివ్రతా మాహా త్మ్యము చేతనేగదా త్రిమూర్తులను గూడ బసిపాఠలొనర్చినది. ఇంతటి మాతృమూర్తుల యావశ్యకత నేడించేసినది

పురుషులు గూడ యదేమాదిరి తమ తమ శీలమును రక్షించు కొనినచో నాతని యెదురించునట్టి ప్రకృతి శక్తు లేవియు లేవని నిశ్చంక ముగా, నిరాఘాటముగా జెప్పనొప్పును.

అటులుండటచేతనే శ్రీ శంకరాచార్యులు, బసవాది ప్రమథులు, రామానుజ మున్నగు సత్పురుషులెల్లరు తోకవంధ్యులై విరిసిల్లిరి. అంతే గాదు వారు తమ భౌతికదేహములందు పరమపవిత్రములైన వివారము లుండుచేత పవిత్రసత్కార్యము లనేకములు గావించి సార్థకజన్ము లని పించుకొని యమరజీవులై శాశ్వతకీర్తిని నిల్పుకొనియున్నారు. జనులు వీరి నామములగాని, ఆచరణములనుగాని, యెప్పుడు, ఎన్నడు మరవ కుండ న్మరించి, యాచరించుటకు యత్నింతురుగావుత! ఇందుకు మూలం శీలమే.

అనుబంధము

“శీలం పరం భూషణం”

“శీలం పరం భూషణం” జీవితమున ఏ విధమైన దారిద్ర్యమున్నను సరే, శీలమును దారిద్ర్యముండగూడదు. ఒకవేళ ఉండినను దానిని ద్వారలో నిర్మూలించుకొనవలెను. శీలమే శ్రేష్ఠమైన సంపద, ఎల్లప్పుడు అన్నింటిని తనలో నిమిడ్చుకొనుసంపద, అందరిని సమ్మతిపడజేయు సంపద, జీవితము లోపల బయట శుభపఱచునట్టిది. శీలముతో శుద్ధి యభివృద్ధులు గలుగును, ఇహలోకమున నభ్యుదయము, పరమునశ్రేయస్సిద్ధులు సంభవించును.

సమస్త గుణధర్మములకు, సమస్త ఆచార విచారములకు, నిలయమువంటిది శీలము. శీలవంతుడే సకలసౌభాగ్యవంతుడు, సర్వశుద్ధి, సర్వసమృద్ధములకు మూలమైనది శీలము. సమస్తనుఖ కల్యాణములకు మూలము శీలము, నిజమునకు శీలమే శ్రీశైలము, శీలవంతుడే శ్రీశైలనాథుడు. సమస్త మంగళములకు మంగళమువంటిది.

ధనికుని దారిద్ర్యము తొలగునట్లు, శీలవంతుని సర్వపాపములు తొలగును. సర్వపాపనములు రూపొందును, శీలమును వీడిన వేరే తపస్సులేదు. శీలము వీడినవేరే తత్త్వము, తేజస్సునులేదు. వండుటకగ్ని, నీరు అత్యవసరము, ఆ విధముగానే ఆత్మదర్శనము గలుగుటకు శీలము సుజ్ఞానములు, శీలముచేత త్రిమలములు నిర్మలములవగలవు. త్రికరణ

శుద్ధికి శీలమే మూలకారణము, కర్మచేత కలుషితమైన జీవనమును శీలము నిర్మలమొనర్చును, త్రివిధతాపతప్తమైన జీవితమును ప్రశాంత పఱచును, ఎంతటి నష్టమునైనను భరింపవచ్చును, గాని శీలనష్టము భరింప రానిది. ఎట్టికష్టమునైనను సహింపవచ్చును గాని శీలభ్రష్టతచే వాటిల్లిన కష్టము సహింపరానిది. శీలభ్రష్టులు శతముఖముల నష్టపడుదురు.

శ్లో॥ కో మిత్రం దుర్జనానాం కః ప్రీయో వారయోషితామ్ ।

కో ధర్మో భ్రష్టశీలానాం కః శత్రు స్తత్త్వదర్శినాం ॥

తా॥ దుర్జనులకు మిత్రులుండరు, దుష్టశీలముగలయువతికి ప్రీయుడుండడు. భ్రష్టశీలునకు ధర్మములేదు. తత్త్వదర్శులకు శత్రువులుండరని భావము, క్రియాజ్ఞాన శీలమైననే సత్యజీవితము. క్రియ మరియు జ్ఞానములే జీవితముయొక్క సత్యసాధనము సత్యశీలములు ఈ రెండు మానవుని యొక్క బహిరంగ అంతరంగములను శుభపఱచును. కార్మిక, మాయిక, మలత్రయములను క్రియాజ్ఞానములు నశింపజేయును (తుడిచిపెట్టును). మానవుడెప్పుడు క్రియాశీలుడై యుండవలెను. మరియు జ్ఞానశీలుడై యుండవలెను, ధనమునకు దానమే ఫలము. శ్రోత్రమునకు శ్రవణమే ఫలము, నతికి సుతుని ప్రాప్తియే ఫలము. కాన శృతికి మరియు హృదయమునకును శీలమే ఫలము, ఆచారములేని యంగము శీలములేని యంతరంగము ఈ రెండును రాణించవు.

శ్లో॥ ముఖం వ్రనన్నం విమలాచదృష్టిస్తథాసుకంఘో మధురాచ వాణీ

స్నేహోధికః సంభ్రమదర్శనంచ సదాసుశీలస్యజనస్య లక్షణమ్॥

శీలముతోగూడినవారి ముఖమెల్లప్పుడు కళకళలాడు చుండును. దృష్టినిర్మలముగానుండును. వారి హృదయము దయాక్రమైయొప్పును. వారి వాణి అత్యంత మధురముగా నుండును. హృదయము స్నేహ

పూరితమైనది. అట్టివారి దర్శనమునకై జనులు వేయికండ్లతో వేచియుండురు. శీలవంతుని యొక్క ముఖ్యలక్షణములవి.

శ్లో॥ “విద్యాకామదుహాధేనుః సుశీలం నందనంవనం ।”

తా॥ విద్యయే కామధేనువు శీలమే నందనవనము.

శీలవంతులు తమ శీలమును నందనవనమున కుంజనికుంజములను తమయొక్క భక్తి ఆసక్తియను జలముతో పెంచుదురు. స్వానుభవ సత్వమును నీరిడిపోషింతురు. వనముయొక్క లతావృక్షములు చిగుర్చును. పుష్పించును మరీకొన్ని ఫలించును, మందార పుష్పములు వికసించును, అమృతఫలములు పరిపక్వములగును ప్రతి పుష్పమందున విచారమును సువాసన నిండియుండును. ప్రతి ఫలమున స్వానుభవమును రసము నిండియుండును. ప్రతి పత్రమునందు ఆచారమును వచ్చని రంగుండును. ఈ శీలోద్యానమున విహరించు వారి యానంద మింతయని చెప్పుటకు వలదు పడదు. వారికి గలుగు వవిత్రత యెనలేనిది.

శీలవంతు డెవరిని ద్వేషింపడు, ఏ విషయమునందానక్తిని గనపరచడు. దయాహృదయులై యుందురు, అహంకారములను, మమకారములను పెరకివైతురు, సుఖదుఃఖములను సమానముగా జూతురు. ఎల్లప్పు డానందముతో నిండియుండురు. చిత్రైకాగ్రతను మరియు స్థిర చిత్రములను బడసియుండురు. ఎప్పుడూ పరమాత్మునియందు లీనమన స్కలైయుండురు. సచ్చిలులై యొప్పుదురు. అట్టివారి న్యభావము శివభావముతో గూడియుండును శీలగుణమే సంపద, లౌకిక ఆడంబరమునకు గాని, లౌకికుల గౌరవ ప్రతిష్ఠలకుగాని, వారెప్పుడులోనుగారు. తన శీలమును సర్వదాగాపాడుటయందే మిక్కిలిశ్రద్ధ చూపుచుండును. శీలమును గూర్చి ముచ్చటించుట, శీలమునుగూర్చి ప్రబోధించుటయే ఆతని జీవితము.

శీలమునాచరించుటవలన శరీరవాసన, శాస్త్రవాసన, లోకవాసనలు దొలగును. ఈ వాసనలు మలినములైనవి, దేహాభిమానమెట్లు శీలమును నశింపజేయునోయట్లే శాస్త్రాభిమానము తనను నష్టపఱచును. తరచు శాస్త్రము యొక్క భ్రమ శస్త్రముగా బరిణమించును. శాస్త్రవలయ మందు జిక్కుకొనినవాడు తిరుగ విడిచింపుకొనలేడు. అంతేగాకుండ శాస్త్రజ్ఞానము శీలమునందు రామిచే అది మలినమై బంధనకారి యగును. మలిన వాసనలనుద్యజించుటయే శీలముయొక్క ముఖ్య ధ్యేయము వీనిని సన్మసించనిదే కాయము, మనసులు శుద్ధములు కాజాలవు.

శీలవంతునకు వాసనాక్షయ మెంతయవసరమో సంశయక్షయ మంతే యవసరము. ఆ కారణమున ప్రమాణ (శాస్త్ర) ప్రమేయ (జీవుడు) సంశయములను శీలవంతుడైనవాడు నివారించుకొనవలెను. వివరీతబుద్ధి రూపకల్పనను వదలుట ఒక బౌద్ధిక శీలమనబడును. దేహవాసనను విచర్తించుటచేత జనన మరణముల భీతిదొలగెను. “మరణమే మహా నవమి”యను మంగళ ప్రదమగు శీలభావము అలవడును. బహుశాస్త్రవాసన చేత బుద్ధిభ్రంశమగును, భ్రాంతిజెందును, సంశయభావము మెండగునే కాని నిశ్చయభావమేర్పడదు, మీదుమిక్కిలి స్వానుభవము సంభవింపదు. ఇది గలుగవలెననినచో శాస్త్రవాసనను వీడి శీలవాసనను స్వీకరింప దగును.

లోకవాసన సర్వమువంటిది, సర్వము కాటువేసినచో శరీరమంతయు పిషము వ్యాపించునట్లే లోకరంజనమునకు లోనైనచో దనయంతర్లైకము యొక్క ఆత్మ సుఖమునకు వంచితుడు కావలసివచ్చును. లోకమును మెప్పించుటకై యత్నించుట యొక పిచ్చి, అది యెవరికిని సాధ్యముగాని సాధన, కావుననే శీలవంతునకు లోకసన్మానమనవసరము, దీనికైయత దెన్నడును నోటసిరూరలేడు. లోక ప్రవాహమునకు

దేలిపోవువాడు సౌశీల్యమునుండి బహుదూరమున నున్నవాడగును, తోక
ప్రీతికై చేయరాని పనులజేయును. మనసొప్పని పనులుగూడ చేయుటకై
వెనుదీయడు, జనమెప్పునకై యాచరించువాడు మనస్సు మెప్పునకై
యాచరింపడనుచుది యనుభవసిద్ధము

శ్లో॥ అకుర్వన్నిహితంకర్మ, నిందితంచ సమాచరన్ ।

ప్రసజ్జనింద్రియార్థేషు నరఃపతన మృచ్ఛతి ॥

పై శ్లోకము ఈ నీతినే సమర్థించుచున్నది. తోకవాసనేపతన
హేతువైనది, స్వశీలమును సశింపజేయును. చేయదగిన పనిని చేయ
కుండ మనస్సును మార్చివేయును. నిందితకర్మమునందు నిరతునిగా
జేయునది తోకవాసన, ఆకారణముచేత శీలవంతుడైనంత మట్టుకు తోక
సంసర్గము నుండి దూరముగా నుండవలెను.

శ్లో॥ సంగంత్యజేత మిదున వ్రతీహంముముక్షుః సర్వాత్మనా ।

విస్మజేద్భూరింద్రియాణి ఏకశ్చరన్ రహసిచిత్తమనంత ॥

ఈశేయుంజీతతద్వృత్తిషు సాధుచేత్ప్రసంగః ।

ఆత్మవాన్క్షమీవివక్త, ఆశీనశ్చింతయేన్ మామతంద్రితః ॥

అని భాగవతమున గలదు, జాగతిక మోహము జాగృతికొక
గొడ్డలి పెట్టువంటిది. ఆత్మప్రగతికి ఆత్మశీలమునకు ప్రతిబంధకము
వంటిది. మలినవాసన స్వార్థముతో గూడియున్నప్పుడు మాత్రమది
చెడుగు వంటిది, సాధకుడై స్వప్రగతిని సాధించునప్పుడు చెడుగు, అట్లే
తోకవంద్యుడు గావలెనను, గోరికను వీడి నీడ్చుడై తోకకల్యాణమునకు
శుద్ధమనస్సుతో గృషియొనర్చినచో సుఖము దనివించుకొనును.

ఇక మైత్రీ, కరుణ, ముదిత, ఉపేక్ష, ఇవి శుద్ధమైన వాసనలని వతంజలియుద్భోధించియున్నాడు, అందఱియెడ మైత్రీభావము, దీనుల యెడ కరుణాభావము, పుణ్యవంతుల దర్శించిన ప్రసన్నభావము. పాపులను- దుష్టులను జూచి యువాసీన భావమును వహించుట శుద్ధమైన శీలమనియు, వీనివలన చిత్తము ప్రసన్నతనందుననియు, రాగ, ద్వేషాదులు మద. మాత్సర్యాదులు దొలగుననియు వతంజలి బ్రతిపాదించియున్నాడు.

శ్లో. వేదః స్మృతిః సదాచారః స్వస్యచప్రియమాత్మనః !

ఏ తచ్ఛత్రుర్విధం ప్రాహుః సాక్షాద్ధర్మస్య లక్షణమ్ !

(మనుస్మృతి)

వేదము, స్మృతి, సదాచారము, తనయాత్మకు ప్రీయమైనది.-ఇవి నామగ సాక్షాత్తుగ ధర్మ లక్షణములు, మనువుయొక్క ఈ వాక్యమును సూక్ష్మముగా విచారించినచో, వేదము, స్మృతులు. ఈ రెండును ధర్మమునకు ప్రమాణములగుచున్నవి. సదాచారము. స్వాత్మప్రియత్వము ఈ రెండును ధర్మ లక్షణములనిపించును. ధర్మలక్షణములలో సదాచారమే మొదటి క్రేణికి జెందినదగును.

మానవుడు దర్శించుటకు శుభ్రమైన దుస్తులెట్లవసరమో అట్లే మహాదేవునకు తన, మన, భావములు శుభ్రముగా నుండవలెను. త్రికరణముల సద్భక్తికరణమే కిందు, ఇట్లు తాను ప్రతిదిన మాచరించవలెను.

శ్లో ప్రత్యహం ప్రత్యవేక్షేత నరశ్చరిత మాత్మనః।

కింనుమేపకుభిస్తుల్యం కింను సత్పురుషైరితి॥

“ప్రతతో నాన్తి మూర్ఖత్వం జవతో నాన్తి పాతకం।

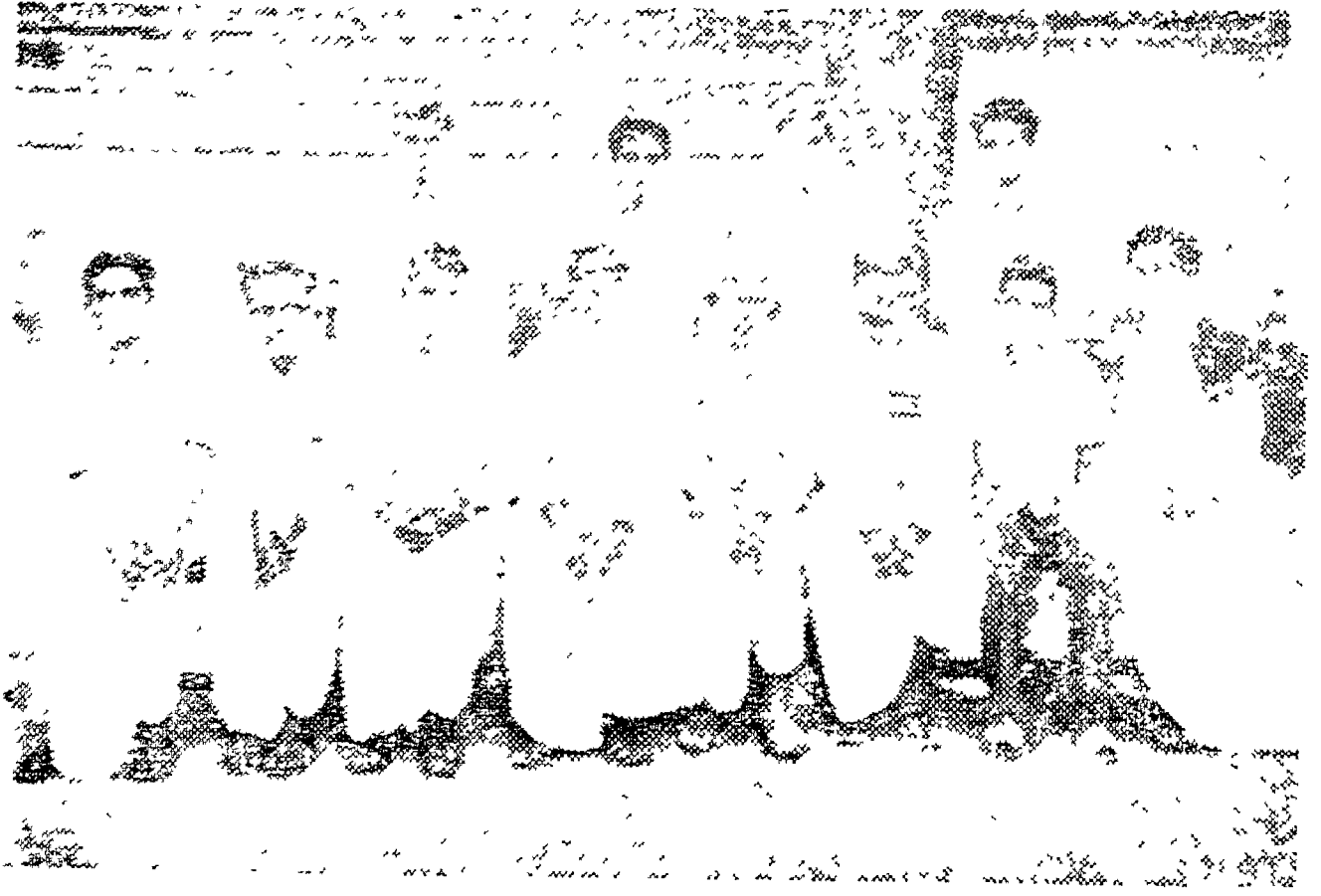
చూనేన కలహో వాన్తి న భయం నాన్తి జాగ్రతః॥

పై శ్లోకముతోని వచనములు మననముజేసికొవలెను శీలసాధ
 కుడు అత్యంత అమూల్యమైన మానవ జీవితమును అమూల్యముగా
 మార్చుకొనవలెననినచో ప్రతి నిత్యము దిన చరిత్రమును బరిశీలించుకొన
 వలెను. పశుపథమున కాకర్షింపబడక సత్పథమును వీడక జీవించునట్లుండ
 వలెను, జాగృతికంఁడె జాణతనములేదు. కావున జాగృతుడై సచ్చరిత్రము
 గలవాడే శీలవంతుడగును, జీవితమున ననేక సంఘటనలు దట్టస్థించును.
 ప్రతికూల ఘటనములందును మానవుడు తన సత్యనిష్ఠలను కాపాడు
 కొనునదే న్వచ్చమైన శీలము.

ఉపాధ్యాయ పండితపరిషత్తు కార్యవర్గ సభ్యులు

కూర్చున్నవారిలో ఎడమనుండి మూడవవారు
పెద్దమఠం రాచవీరదేవర ప్రధానకార్యదర్శిగారు

హైదరాబాదు మరియు సికింద్రాబాదు జంటనగరముల ఉపాధ్యాయ
పండితపరిషత్తు కార్యదర్శిగానుండి వార్షికోత్సవ సందర్భమున
తీయబడిన చిత్రము. తేది 25 1.1970.

మితభాషణము

శ్లో॥ జితేంద్రియత్వం వినయస్య కారణం
గుణవ్రకర్షో వినయాదవాప్యతే
గుణాధికే పుంసి జనోఽనురజ్యతే
జనానురాగః ప్రభవో హి సంపదః.

తా : జితేంద్రియము వినయమునకు కారణము, వినయమువలన గుణము లధికమగును. గుణాధికుడైన పురుషునియందు జనులు ప్రేమను గలిగియుందురు జనానురాగము సంపదలకు కారణము.

శ్లో॥ ఆసంశయం మహాబాహో ! మనోదుర్నిగ్రహం చలమ్
అభ్యాసేనతు కౌంఠేయ ! వైరాగ్యేణ చ గృహ్యతే.

తా : మనస్సు నిగ్రహించుట కసాధ్యమైనదియు, చంచల స్వభావము గలదియు ననుటతో సందియములేదు. కాని అభ్యాసముచేతను, వైరాగ్యముచేతను నరికట్టబడుచున్నది,

శ్లో॥ మనః ప్రసాదః సౌమ్యత్వం మౌన మాత్మవినిగ్రహః
భావస-శుద్ధిరత్యేత త్తపో మానసముచ్ఛతే.

తా : మనస్సును స్వచ్ఛముగా నుంచుటయు, సౌమ్యముగా నుండుటయు, మాట్లాడకుండుటయు, ఆత్మనిగ్రహమును, తలంపునందు కుద్ధముగా నుండుటయు, మనస్సు చేయదగిన తపస్సులని చెప్పబడుచున్నవి.

ప్రాచీనకాలమున ఋషులు, మునీశ్వరు లందఱు ఈ మితభాషణమునకు కట్టుబడియుండి మిగత హెచ్చునమయమును పరమాత్ముని ధ్యానించుటయందు, వరప్రయోజనకరములగు కార్యములందును వినియోగించుచుండిరి. సాహిత్యగ్రంథరచనా రూపకముగనో లేదా ప్రవ

చనోపన్యాసముల మూలముననో స్వానుభవవిజ్ఞాన బీజములను సామాన్య జనుల హృదయక్షేత్రములందు నాటి వారికి సంసారమాయాపాశములదేత కలిగిన యనేక కష్టనిష్ఠురములనుండి దప్పించుకొనుట కొక జక్కనైన బాటను జూపుచుందురు. ఇది వారి సహజప్రకృతి.

మితభాషణ మనగా కాశిదాసు తన రఘువంశములో ప్రథమ స్కంధంలో జెప్పినట్లు “సత్తామ మితభాషిణామ్” సత్యమును బాటించుటకై నితరులతోడ మితముగా మాట్లాడవలెనని యర్థము. తీనివలన పెక్కు లాభములుగలవు. విలువైన సమయమును పొదుపుజేసికొనగలము. ఎవరి తోడను వాదపివాదము లేర్పడవు దుష్టగుణములనుండియు, దుష్టజనుల నుండియు దూరముండ గలుగుదుము. అంతే కాకుండ మితభాషణమున సత్యముయొక్క విలువయు దెక్కుముగా సమీడియున్నది. మితభాషిని ప్రజలెంతగానో విశ్వసించుటయే అంతగా వాచాబుధును విశ్వసించరు. రాను రాను ఆ వాచాబుధుగల వా రెల్ల సత్యము క్రిందికి మారి సంఘములో నిట్టివారికెట్టి విలువగాని, గౌరవస్థానము గాని యుండదు. జనులదృష్టిలో తేలికగానగుపడుచు రాక్షిక్రిందికి దిగజారడంవలన యితరు లెవరును తమతమ యింద్రియాలలోని కీతని రానివ్వరు. అర్థికముగను, శారీరకముగను, మరియు వాచికముగ నేవిధముగను సహాయపడరు.

ఇక్కడ ప్రజాదరణకు బాట్రుడగుటలోను, అట్లు బాట్రుడు గాక పోవడములోను చాలా వ్యత్యాసము గలదు. సూక్ష్మాతీసూక్ష్మముగా మనము విచారించిచూచే నది స్పష్టమౌచున్నది.

ప్రజాదరణకు బాట్రుడైనవ్యక్తి సర్వవిధముల సహాయములబడ యుచు మెలకువతో నణకువతోను మెదలడముతో పరిసరవాతావరణమును దశకనుకూలపరచుకొని మానవసమాజములో నున్నతస్థానము నధిరో పించును తద్వ్యతిరేకవ్యక్తి సర్వవిధముల సహోగతిపాలగును

ఒకడు మిక్కిలి దరిద్రుడై యాపూట కన్నము లేనివాడైనను వాని మితభాషిత్వము, అతినమాట దప్పకుండుటచేత నా వ్యక్తి గ్రామస్థు

తెల్లర గౌరవమునకు, విశ్వానమునకును బాత్రుడగును. అం గాదు. అగ్రాను ములోని పెద్దధనికుడుగూడా ఒకొక్కనమయమున లాను ఇతరులకు బుడ మిచ్చునప్పుడు ఈ మితభాషియగు వ్యక్తియొక్క పూచీకత్తుమీద మును మిచ్చుట కాత డంగీకరించును. ఈ వ్యక్తి ధనవంతుడనియాకాదు, అతని మితభాషిత్యమే యంతటి విలువగలదైయున్నది. కావున నీతని వార్య మొక్కటియే యా ధనవంతునకు వందప్రామిసరీరట్లు వ్రాసియుచ్చిన విలువగా నుండును. ఇట్టి వెన్నెయో నిదర్శనము లీ కావలెనను గ్రామీ జులయందు గలవు.

ఇట్టి ప్రభావ పూరితమైన మితభాషణములతో నొక విధమైన వింత శక్తి యిమిడియున్నది. అతడు నుడివిన వాక్యముల వేదవాక్యములుగా మారి జనుల ఆయామామనోరథములను దీర్చుటయందు సామర్థ్యము గలవై యెప్పుడుండును. క్షహతపోధను తెల్లరును ఇట్లే మితవచనములు గల వారయ్యో లేదా పూర్తిగా మౌనమును పహించినవారయ్యో కొన్నాళ్ళ ట్టుండి వాక్ సిద్ధిని బడయుచుండిరి.

ఇదే విధముగ దశవిధయంద్రియములలో నేజేనియొక్కయంద్రి యమును యెక్కుడుగా నుపయోగింపనిచో నది యధికశక్తిని గూడబెట్టు కొనును. ఇట్లే కన్నులు మూయుటయందును నొకలాభముకలదు.

ప్రాచీనకాలమున మునుజులకు కన్నులు మూసి తప్పనినర్పచుండెడి వారు. అట్టివారు కోపమున ఒకేసారి దను కన్నులుదెరచి చూచినచో నెదురుగా నుండు వస్తువులన్నియు దగ్ధమగుచుండెడివి. లేదా ఒకేసారి దెరచి కరుణతో జూచిన యెదుటివ్యక్తి యుద్ధరింపఁబడుచుండెడివాడు ఉదా: గాంధారి దుర్యోధనుని దనకండ్ల కట్టును విప్పిచూచినతోడనే నాతనికి వజ్రకాయ మేర్పడినది గదా! ఈలాంటి సంఘటన లెన్నింటినో మనము పురాణాదులలో జూచియున్నారము.

కావున మానవు డధికముగా మితముగా మాట్లాడ నేర్చుకొనవల యును, ఎంత తగ్గించిన అంత మంచిది. ఎక్కువగా మాట్లాడుటచేత,

కలహము లేర్పడుటగాని, లేదా యితరులకు విసువుగలిగించుట యందు గాని కారణమగును.

మితభాషి జరులందఱి ప్రేమను చూరగొనుటచేత యతనిని మిక్కిలి జరులు గౌరవించురు. ప్రతివారును తమతమ యిండ్లలోనికి యే ఒంకుగొంతులు లేకుండ ప్రవేశించుట కనుమతి నీయుదురు. అంతేగాదు అట్టివారు తమయిండ్లకు వచ్చి మాట్లాడుటయే మహాశుభోదయముగాను పోచి వారితో గుతూహలము మెండుగాగ మాట్లాడుట కాతురతపడుచుండుడు ధన, కనక, పవిత, ధాన్యాదుల రక్షణయం దిట్టివారిని కన్నుల కిట్టుకొని నయోగించుకొందురు. వారి యాదేశములను 'తు-చ' దప్పకుండగా యనుష్ఠింతురు.

అందులకే కవికులగురువగు కాళిదాసు "నత్యాయ మితభాషిణాం" అని కఘవంశ మహాకావ్యమునం దుట్టంకించియున్నాడు. గొప్పవారికి మితభాషిణమే ఒక యమూల్యమైన యలంకారము. ధనమువంటిది, అనేక సంవత్సరములు తపంబొనర్చి యార్జించిన సత్యవ్రతమును ఈ సూత్రమును జాడించుటతో సుంభముగా తనంతటదే సత్యవాఙ్మినగా మార్చును.

అల్పభాషి యెన్నడును అసత్యమును బలుకుట కిచ్చగింపడు. అట్టిమాటలకు జెవియొగ్గడు, సత్యమునే వరించి తమ విత్యజీవితమును నిర్మలముగా జేసికొనును వీరి మాట లవృతప్రాయములై దుర్బలులకు సబలులు.గాను, చైతన్యయుక్తులుగాను, మరియు తేజోయుక్తులుగాను వేయును.

క్షణక్షణ మప్రమత్తతతో మెదలి ప్రపంచమున కాదర్శ ప్రాయములై బ్రణాశింతుడు. మితభాషి యెల్లప్పుడు పరస్మీల యెదుట దనయింద్రియ మలశెల్ల బుద్ధి గణపుకొని యెంతో నిగ్రహముతో యుంటచే వారితో ముఖముజగా మాట్లాడుటకు వెఱచును. యద్యపి మాట్లాడినను యితరుల కేలాంబి యనుమానమునకు జోటివ్వకుండ వర్తింతురు. కాదుకాదు మితభాషిత్వమే వారి నిట్టావంరిసజేయును.

మితభాషియగు వ్యక్తియం దొకవిధమైన గాంభీర్యత్యమేర్పడి యెదుటివారికి కాటడవిలో మదించిన స్వేచ్ఛగాదిరుగు ఏనుగును గాంచిన నితరప్రాణులు భయపడు మారీరి సమస్తజనులు భయపడుదురు. నిర్దోతుకముగా నీ మితభాషిషిని మాట్లాడించిన, చెనకిన, ఎగతాళి జేసిన, నేమి కీడుమూఁడునోయను భావన వారిలో తలెత్తుతుంది యదృశియంతశక్తి నాతనిలో లేనప్పటికిని మితభాషిత్య మలా మార్చేస్తుంది. ఈ గాంభీర్యము నీటిలోతు నెఱుంగనివాఁడు సముద్రమును జూచినతోడనే యందు బ్రవేశించుటకెట్లు భయపడునో అట్లే వెనుకంజవేయును, అతనితో నెక్కువగా మాట్లాడుటకు ధైర్యముజాలదు. ఇందెంతమాత్ర మతిశయోక్తి లేదు.

అంతేగాకుండ లోకమున ఈ మితభాషి యొక మహాపురుషుడుగా బరిణమించి రానురాను ప్రజలచేత బూజింపబడును. అందులకే కన్నక భాషలో సర్వమునెఱిగిన సర్వజ్ఞ శిష్యునిగా తేలికభాషలో తన యనుభవమును గూర్చి యిట్లు నిరూపించి యున్నాడు. “కచ్చె, కై, బాయి, తన యిచ్చయల్లిదదే అచ్యుత నప్పం అజనప్ప, లోక దోళ్ళిచ్చింతనప్ప సర్వజ్ఞ” అని.

అనగా కచ్చెయన దోవతి (గుహ్యేంద్రియ నిగ్రహము) కై చేతితో నితరుల వస్తువుల దొంగలింపకపోవడము. బాయి.బాయి, నోటినుండి యనత్యము నుచ్చరింపకుండుట, బలవంతముగా నసవ్యక్తము పీడిపకుండుట. వాగ్వింద్రియమును దనయధీనమునంచుకొని యితరుల మనస్సునకు గష్టము గలిగింపకుండుట. మొత్తముపై నీ యింద్రియముల (గుహ్యము, చేయి, నోరు,) తన యధీనమునంచుకొని ప్రపంచమున మెలిగినచో నాతడే సాక్షాత్తుగా మహావిష్ణు స్వరూపుఁడు, బ్రహ్మయ్య, లోకమున నిశ్చింతుడగునని జెప్పియున్నాడు.

కాని మనమీయింద్రియములను మన యధీనమునంచుకొనినచే కష్టతమము. అందుచెతనే, మనమెల్లకము మానవసమాజములో కన్నక శిఖరాన్నధిరోహింపలేక జారిజారి క్రిందికి జడచున్నాము.

కారణములేకుండ నధికముగా మాట్లాడు వానియొక్క సహజ గుణములన్నియు ఎదుటివారు త్వరలోనే గ్రహించి సమయానుసారముగ నావాచాలునికి యధిక యిడుముల దెచ్చియుంచుటగాని, లేదా సమయమునుబట్టి స్వార్థపరులు దమపనిలో నుకయోగించు కొనుటగాని జరుగుట సులభమైన మార్గము వంటిదగును.

మితభాషికి క్రమేణ వాక్సిద్ధి యేర్పడి యత డుచ్చరించు ప్రతి వాక్యములోను ఒకవిధమైన యద్భుత శక్తియేర్పడి యాతని మాటలకు క్రియలు కేకతల్లముపదిరి అంభాషియుచ్చరించు పలుకులెల్ల సత్యముగ జరుగియేతీకును. ఆతని మాటకు దిరుగులేదు. అట్టియాతని యద్భుత శక్తిని సామాన్య మానవులెవరును ఎదురించలేరు.

ఆ కారణముచేతనే మితభాషియు నెవ్వరితోడను ఎట్టిసమయము నందును ఎక్కువ మాట్లాడ కుండుటలో గల రహస్యము ఊ:- మనయుగపు మహాపురుషుడగు మహాత్మా గాంధీయే నిదర్శము. అట్టివారి వచనములకు అమూల్య రత్నములకుండు వెల యుంటుంది.

కాబట్టి ప్రతిమానవుఁడు మితముగా మాట్లాడుటకు నేర్చుకొనవలయును. ఆ మితవాక్కులోనే యమితమైన పువ్వులార్థ మిమిడియుండవలెను. తాను మాట్లాడునపుడు ప్రతిమాటను సత్యపరిశోధితమై, పరమ పవిత్రమైయుండి తూచితూచి. వెనుకముందులు సుదీర్ఘముగా నాలోచించి యితరులతో మాట్లాడవలసి యుండును, ఇట్టిమాటలకు దిరుగుబాటుండదు.

మితభాషియొక్క పలుకులు

“ఆణిముత్యములవలె మినమినలాడు కాంతునునున్నవై, పుష్పములవలె మృదువులై, తేనెపంటి మాధుర్యములుగలవై అమృతమువలె చైతన్యము నొసగునట్టివై, నితరులవై ప్రభావము జూపును.”

అంతేగాదు శత్రుజనులకు వారిపలుకులు పడునురేదినములుకులై
వజ్రమువంటి పరుసదనముగఁ బై వారి పొగరు నణచివేయును.

అందులకేగదా మహాపురుషులు :

“పజ్జాదపికఠేరాణి, మృదూని కుసుమాదపి” అని నుడివి
యున్నారు. ఇది ముమ్మాటికి నిజము.

ఈ మితభాషణమే సత్యమును రూపాంతర వాక్యమును బురస్కరించుకొని శ్రీహరిశ్చంద్రుఁడు సత్యమునకు బాటుపడుటచేతనే తాను భార్యా పుత్రులను, రాజ్యమును విడిచి చివరికి దననుగూడ పీఠబాహువునకు విక్రయించుకొని యనేక కష్టముల ననుభవించియున్నాడు. తనమాటను నిలబెట్టుకొనుటచేతనే ఈవరకు జీరస్మరణీయుడై యీతరము వారికిని యాదర్శపురుషుడై చరిత్ర నిలుపుకొనియున్నాడు ఈ మహానుభావుని నాటకప్రదర్శనకు బరవశుడైన శ్రీజాతిపిత మహాత్మాగాంధీగారు అక్షరాల పాటించి చివరికి స్వరాజ్యమునే మనకు సాధించిపెట్టినాడు ఈ సత్య వాక్కుతోనే సాయుధులైన పాశ్చాత్యులను గనివిని యొలుగని రీతిగా యుద్ధరంగమున జయించియున్నాఁడు.

ఇట్లే ధర్మరాజులుగూడ సత్యమునే బాటించి దమరాజ్యములను మరియుగళత్రాదుల గోల్పోయిరిగదా ! దశరథ మహారాజు తన ప్రియాతిప్రియమైన పుత్రుని యరణ్యమునకు బంపుటకు సిద్ధపడెను. శ్రీరామచంద్రుఁడును దనతండ్రి వాక్యమును సార్థకపఱచుటకై యౌవనముననే నారచీరల ధరించి సతీ సీతా నమేతముగా రాజ్యమును విడి యరణ్యముజేరి యట అనేక కష్టముల ననుభవించెను.

కావున మితభాషికి దొలుదొలుత నమితమైన కష్టములు దట్టస్థించి నను దిగిరికి యవి యన్నియు యా యిదుములనేనికషముపై దనదృఢ మైన విచారములనెడు రావీడిచే దనజీవితమునే దీర్చి దిద్దుకొని మణివలె దేదీప్యమానమైన చరిత్రగలవాడై ప్రకాశించును కావున ప్రతిమానవునికి మితభాషిత్వ మెంతేని యవసరము.

ఏకాంతవాసము

ప్రపంచమున ప్రతిమానవుఁడు స్వేచ్ఛా వాయువుల బీల్చుచు తమ మనుగడనంయుతను సుఖమయముగా సాగించుటకై ఎల్లప్పుడు యత్నించుచుండును. అంతేగాదు తాను పడుగురితో కలసిమెలసి తిరుగుటకు గాన, ఉండుటకుగాని గృహీనల్పుచుండును. తల్లి గర్భమునుండి దానొక్కడే జన్మించి యున్నప్పటికి పెరగిపెద్దవాడైన వీధవ యత డొక యందగత్తెను పెండ్లాడి యామె యనురాగఫలితముగా ముద్దుబిడ్డలను గని వారలకు విద్యాబుద్ధులు గఱవీయు క్రవయసునకు రాగానే క్రమేణ వివాహము లొనర్చి పెద్దకుటుంబీకుడుగా మారిపోవుట నహజము.

ఇట్లు మానవుడేగాక మాట్లాడని జీవజంతువులుగూడ నీ విధముగానే యుండును. చీమ మొదలుకొని యేనుఁగు పర్యంతము కికారణ్యములలో గుంపుగుంపులుగా కూడి చరించుట మనము జూచియేయుండుము. ఇందులో కొలదిప్రాణులు మాత్రమే ఓంటరిగా నుండవచ్చును.

కాని మోక్షగామియైనవాఁడు పై మార్గమునకు వ్యతిరేకముగా వర్తించును. వీలన నాతఁడు సత్పురుషుల సాంగత్యమున నుండి వారిని నేవించి వారివలన దివ్యజ్ఞానము నార్జించుకొని “యద్వైష్ణంతన్నప్తం” యను నూత్తిమేరకు ప్రపంచమున మనగన్నుల కేదియగువడునో యది యొకప్పుడు తప్పకుండ నశించునదే యని దెలసికొని “జగన్మిత్య బ్రహ్మ సత్య మను” వేదాంతవాక్యమును మననముజేసి సంసారదును పంకమును బ్రక్షాళనం బొనర్చుకొనునుద్దేశముగఁబాడై లోకమునుండి దూరస్థుడై యెక్కడోనేయరణ్యముననో, నే నదీతీరముననో, లేదా ఏ యొక కొండగుహయందునో అథవా పర్ణకటిరము నేర్పఱచుకొని రేయింబవళ్ళు పరమాత్ముని దివ్యనామసంస్మరణము జేయుచు నమస్తమానవకోటికి నా దర్శనప్రాయమైన యాచరణగలవాడై యేకాంతవాసియై ప్రళాంతమైన మరియు నిర్మలమైన నత్యజీవితమును గడుపుచుండును.

ఇట్టి విరాగికి నీ ప్రపంచమున నెవరి దెలాంటిది భయము ఉండదు ఇతఁడు నిర్భయుఁడు.

శ్లో॥ భోగేరోగభయం కలేఽఘృతభయం విత్రేన్యపాలాద్భయమ్
మాన్యేదైన్యభయఃఖరేరిపుభయం రూపేజరాఘాభయమ్
శాస్త్రీవాదిభయం గుణేఽభయం కాయేకృతాంతాద్భయమ్
సర్వంవస్తుభయాన్వితంభువిన్యసాం వైరాగ్యమేవాభయమ్

ఇతనిని చూచి జగముకంపించును. పరమయోగియై పాప
కూపమునబడి మూలుగుచున్నవారిని పైకి లేవనెత్తి వారికి దివ్యజ్ఞానమును
బోధించి భవపాశములనుండి విడిపించి సర్వార్థమున బ్రవేశింపఁ
జేయును.

ఈ మహాత్ములు లోకమున నుద్భవించునప్పు డొకడే యుండి,
మరణించు సమయమున నొక్కడే యశురహస్యమునుగుర్తించి యదియే
శాశ్వతమని ఎంచి నదీ ప్రవాహవేగమున గొట్టుకొని వచ్చిన రెండుకళ్లల
మాదిరి క్షణకాలము కూడుకొని తరువాత నేగుండుకో లేదా గట్టుకోవాకి
నంతమాత్రమున యవి విడిపోయి దేనిమార్గమున నది వేర్పేరుగా పోవు
నట్లు నీ ప్రపంచపు గతిని గుర్తించి యుందురు.

శ్లో॥ సాయం సాయం వాసవృక్షం సమేతః
ప్రాతః ప్రాతస్తేన తేన ప్రయాంతి,
త్యక్త్వాఽన్యోన్యం తంచ వృక్షం విహంగా
యద్వత్తద్వద్జ్ఞాతయోఽజ్ఞాతయశ్చ॥ శివగీత-3. అ॥

తా॥ వక్షులు ప్రతిసాయంకాలమునను నివాసవృక్షమున గలిసియు
ప్రాతః సాయమునను చెట్టునువీడి వానివాని మార్గము ననుసరించుకొను
నట్లే జ్ఞాతులు నజ్ఞాతులను స్వకర్మముచే దన్ను వీడిపోవుదురు.

అల్పజ్ఞులమగు మనమెల్లరము మిథ్యమునే సత్యముగా (రజ్ఞునకు
ప్రాంతి లేదా రజతము శక్తిప్రాంతి) భావించి త్రిమాయలోబడి సాలెపుడువు

మాదిరి వలనుబన్ని యందులో జిక్కి మరణించునట్లు మనమెల్లరము
పుత్ర, మిత్ర, కళత్రాదుల వ్యామోహపునురులలో జిక్కుకొనిన వారమై
ప్రాణి వెళ్ళునమయమున కాలుసేతులు గొట్టుకొను శక్తి జాలనివారమై
గొప్ప వ్యసనమునకు లోనై నతికష్టముగా ననుపుల బాయుదుము.

శ్లో॥ ఆయః పాశేన కాలేన-స్నేహపాశేనబంధుభిః!

అత్మానం కృష్యమాణంల మీక్షతే పరితస్థితా॥ శివగీత. ౩. 60.

శ్లో॥ కింకరోమి? క్వగచ్ఛామి? కింగృహ్ణామి? త్యజామి కిమ్?

ఇతికర్తవ్యతామూఢః కృచ్ఛాద్దోహత్త్యజత్యసూన్॥ శివగీత,
౩. ౨ 63.

ఇట్టి దుఃఖ సముదాయమును గుర్తించియేగాబోలు దివ్యజ్ఞానులైన
మునులెల్లరు తాము సంసారమున నన్నప్పటికిని కుష్మరిపురువు మల్లె
అది బురదలోనున్నను ఆ బురద నంటించుకొనకుండునటుల లోక
మున జరించి చివరికి యీశ్వరుని నామస్మరణమున సంతోషముతో
బ్రాణముల బాయుదురు.

ఆ కారణము చేతనే మన పూర్వజులెల్లరు మానవుడి భవసాగర
మును సుభముగా తరించుటకై నాలుగు మార్గముల గనిపెట్టి వాటి
నాచరింపవలసినదిగా బోధించిరి, బ్రహ్మచర్య, గృహస్థ, వానప్రస్థ,
సన్యాస, ఈనాల్గు ఆశ్రమముల గ్రమముగా పాటించిన ప్రతిమానవు
డనాయాసముగా జీవన్ముక్తు డవగలడని జాటిచెప్పిరి.

ఇదొకందులకు సరియైనమార్గమే ఏలనన - రాగిగానివాడు రాగి
గాడనియు లేదా కామిగానివాడు మోక్షగామి గాడని యొకనానుడి
యేర్పడినది, ఐతే ఇట్టి సన్యాసత్వముగాని లేదా యేకాంతవాసముగాని

క్రమేణ యభ్యాసమువలన మానవున కలవడునేగాని యొకేసారి యల
వరచుకొనుట కష్టసాధ్యము.

కావున నిట్టియేకాంతవాసమునుగూడ క్రమేణ మనము సంసారములో
నున్నప్పుడే యభ్యసించవలయును. ప్రతి మానవు డాచరించవలసిన మార్గ
మియ్యది.

మానవుడు జీవించియుండగనే మంచివాడనిపించుకొనవలయును
గదా? మరియు నప్పు డాతడు మంచిమార్గమెలా అనుసరింపగూడదు?
అందులకే యనుభవజ్ఞులైన శివశరణులు, మానవుడు బ్రహ్మకియుండగనే
వాడు సత్త్వవర్తనుడయ్యెనా, తాను నివసించునదే కైలాసము లేదా వాసిక్కి,
బ్రహ్మకూలముగా దుష్టవర్తనుడయ్యెనా; తానున్నప్రదేశమే నరకమని
తోచించియున్నారు.

ఇది యక్షరశః నిజమైనది. ఏలయన ప్రతివాడు తాను బ్రహ్మకియున్న
దినములలో మంచియనిపించుకొనిన వాడు మరణించినపిదప యశః
కాయుడు, అమరజీవుడై బ్రహ్మశివుడును మనము వినుచునేయున్నాము,
ఇట్టివి బ్రత్యక్ష ప్రమాణములు.

మానవుడు దన పరిసరమున నుండు వాతావరణమునకు రోచి
తదనుగుణ్యమైన వస్తువులను వాడుకొనిగాని లేదా తదనుగుణ్యమైన
యాహారమును భుజించిగాని, దుస్తుల నుధరించిగాని శుభముగ తనమును
గడచు జరుపుకొన్నవాడుగా భావించును, యెల్లప్పుడు సంతుష్టుడున్న
వాడు గనుక యేకాకిగానుండుట కిచ్చగించడుగదా?

అట్లుగాక మరికొందఱు ఎత్తైన పర్వతములయొక్క గుహలయం
 దుండియో, లేదా ఘనారణ్యమున నొక అందమైన పర్వతరీరము నేర్పఱచు
 కొనియో, తాముండు నా యాశ్రమమునకు బరిసరములందు. అరటి,
 మామిడి, జామ, నేరెడి, నిమ్మ, రేగు మున్నగు ఫల వృక్షములతోను.
 నిరంతరము సువాసనతో ఘుమఘుమలాడు జాజి, పున్నాగ, కరవీర,
 మల్లె, మొదలగు సుగంధ వృక్షవృక్షములతోను, లతా మండపములతో
 నొప్పారుచు. తేటగా నుండు పడియల నీటిలో తేలాడు ఎఱుపు
 మరియు తెఱుపు కమలములతోను, నీలిరంగును విరజిమ్ము నల్ల కలవ
 పువ్వులతో బ్రకాశించు నా బ్రహ్మాంత వాతావరణమున (యరణ్యమృగము
 లన్నియు తోపోధనుల దళః ప్రభావమున నవి తమతమ వైరభావముల
 మాని సాధుమృగములతో గలిసి తిరుగు పుండరీకములును). నిత్య
 హోమము వేదాధ్యయనమును గావించు శిష్యకోటితోడను, జింకలు. లేటి
 ముద్దరాండ్లు. చెవులపోతులు, మున్నగు సాధు ప్రాణులతోడ నొప్పి
 యుండు, మరియు, శుక, పిక, శారికల కిలకిలా రావములతోను, నీల
 కంఠముల నృత్యములతోను, కలకంఠములుగల కోకిల కుహూరవ
 ములతోను, భ్రమరముల ఝుంకారములతోను, గూడియుండిన వ్రశాంతము.
 నిర్మలము పరమపవిత్రమునైనట్టి యాశ్రమమున తమ శుద్ధమైన జీవిత
 ములను గడుపుచు కేవలము కంద-మూలములచేతను, పండ్లు ఫలహార
 ములచేతను, నిరంతరము నీశ్వరుని సంస్మరణతోనే కాలమును వెళ్ళబుచ్చు
 యోగీశ్వరులు రాగద్వేషములతో నిరంతరము కలషితమైయుండు
 నీ లౌకిక లోకమునకు రానిచ్చగింపరు. గదా! అది వారి నిరంతరాభ్యా
 సము, మహాపురుషుల సంసర్గముల ప్రభావమువలన వచ్చిన పునీత జీవిత
 మయ్యది.

ఐతే నీ యిరుతెఱుగులైన (లౌకిక-అలౌకిక) పైన జర్చింపఁబడిన
 పీరిరువురి జీవితములోని వ్యత్యాసము చాల గలదు. ఒకరు మరణమే

మహానవమిగా భావించి మిత్రిగొంగయై మృత్యువును దృఢీకరించువారాతే. మరొకరు మరణమునకు వెఱచి మృత్యువునుండి గాపాడుకొనుటకై గావలసినన్ని యత్నములఁ గావించువారు.

మరణమును దృఢీకరించువారు జగన్మిథ్యయని భావించి నిర్జన ప్రదేశమున నొక చిన్ని బర్ణకుటీరముననుండి సాధుజీవితమును గడుపుచు పరమాత్ముని ధ్యానముతో తమ వచిత్రమైన జీవుని మేళవించి యంత్య సమయమున నానందముతో బ్రాణములఁబాయుదురు.

కాని మరణమునకు వెఱచువారు జగత్తు సత్యమని భావించి తమ శక్తి నెల్లయుపయోగించి “ధర్మార్థకామమోక్షము”లను బురుషచతుష్టయమున కేవలము శ్రీఅర్థకామములనే ప్రధానములుగానెంచి వానికనుగుణ్యమైన మార్గముల జరించి వ్యవహరింతురు. సత్పురుషుల కోవకుజెందిన వారికి విషయము గిట్టదు. వారికి కావలసినది కేవలము పరమాత్ముని ధ్యానముచే నిహలోకతరణము. పరలోక ప్రయాణము.

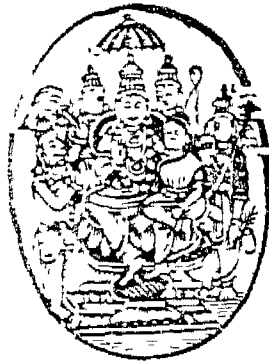
కావున నట్టి మహానుభావులు మంచి సూత్రముల నవలంబించి బురుదలోని గుమ్మరిపురువులా లోకమున వ్యవహరింతురు. వీరిహిమన మున్నంతకాలము సామాన్య మానవుల్లా గోచరించిరను వారి యాచార వ్యవహారములు, విచారములు. స్థితిగతులన్నియు వేరు. ఇట్టి యశస్య సామాన్యమైన శక్తి మానవుడికి లభించవలెననినచో సేకాంతచారమే శరణ్యమనక తప్పదు.

కట్టేకాంత వాసియైన మాసపునికి బ్రహ్మాంతవాతావరణ ప్రభా
వమువలన సాత్విక గుణములు తమంతటనేయరివడును. సదా సదా
శివుని నామస్మరణము గావించుచు నిత్యానందముతో జీవన్ముక్తుడగును.

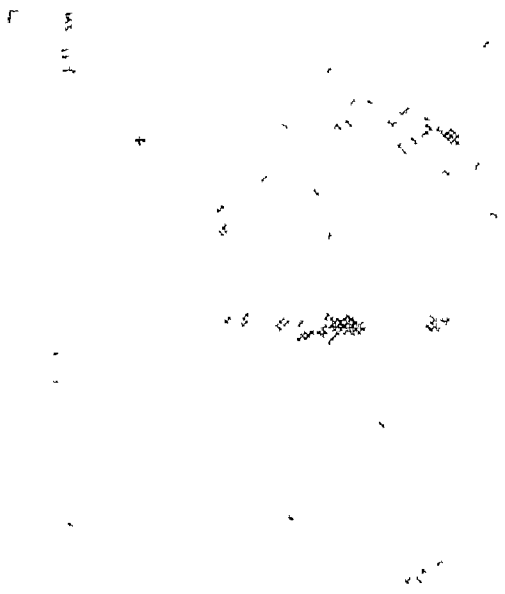
శ్లో. సర్వే భవన్తు సుఖినః, సర్వే సన్తు నిరామయాః
సర్వే భద్రాః పశ్యన్తు, మాకర్షిద్ దుఃఖభాగ్ భవేత్॥

శివమ్ భూయాత్

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః

ప రి చ య ము

తెలంగాణ మెదకు మండ
లాంతర్గతమైన అం దో లు
తాలూక జోగిపేట నగరమున
సవాచారసంపన్నులైన వీర
శైవ సత్కుటుంబము శ్రీ
వీరయ్యగారు మరియు శ్రీమతి
నాగమాంబల పుణ్యగర్భపత్ని
కయందు వీరు స్వస్తిశ్రీ రుద్ర
రోద్ధారి నామ సం. 1929
మున జన్మించిరి.

సర్వహక్కులు నిరతా
న్నదాన ప్రపరకులునైన వీరి

జ్యోత్స్న విత్తవ్యులు పూజ్యశ్రీ గొల్లాజప్ప (షడక్షరి మహాస్వాములవారు వీరిని
తమ సదాశివపేట మరియు జోగిపేట పెద్దమఠముల కుత్తరాధికారిగా
స్వీకరించి స్వస్తిశ్రీ రక్తాక్షినామ సం. ఫాల్గుణ బహుళ ౧, పాడ్యమి
బుధవారమునాడు కారణ సంస్కారము లతివై భవోపేతముగా జరిపించిరి.

విదప శ్రీ ని. ప్ర. స్వ. విరుపాక్షానంద మహాస్వాములు న్యాయ
వేదాంత సాంఖ్యయోగ మీమాంసాది శాస్త్రపారంగతులు కోడన్ గల్లు
సంస్థాసమరాధీశులు వీరిని సంస్కృతాభ్యాసమునకై మైసూరు ప్రాంత
మండలి యాదగిరి, శంకర సంస్కృత కాలేజీకి దింపించిరి, అట వీరు
సంస్కృతమున సాహిత్యతీర్థ, కన్నడభాష, ఎన్ ట్రన్స్ హిందీభాషలు.
వరకథ్యయన మొనర్చి పట్టదస్తులైరి. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ
M.O.L. మరియు సం. భాషాప్రదేశ పరీక్షలలో నెగ్గియున్నారు.

994-53
RAC

Dec - No 0. 1980
24

కొన్నాళ్ళు ధారవాడ పూజ్యశ్రీ మృత్యుంజయ మహాస్వామిల వారి ఓడ్య సేవకావృత్తితో నుండి వీరశైవ ధార్మికసిద్ధాంతమును, సాహిత్య సంస్కృతుల నలవరచుకొనిరి, వీరప దమజన్మభూమికి దిరిగివచ్చి శ్రీ గురువుగారి మరియు తల్లిదండ్రుల యాజ్ఞానుసారముగా గృహస్థా శ్రమమును స్వీకరించిరి.

కుటుంబపోషణకై ప్రభుత్వోపాధ్యాయవృత్తి నవలంబించి యున్నారు యవకాశమును బురస్కరించుకొని వీరశైవ సమాజమున కుడుతాభ క్తిసేవ జేయుచున్నారు. హై. సికింద్రాబాదు ఉపాధ్యాయ పండిత పరిషత్తునకును బ్రధానకార్యదర్శిగా నుండి సాహిత్యసేవ యొనర్చుచున్నారు.

వీరు స్వభావముచేత నిరాడంబరజీవులు; నిర్మలదయార్థి హృదయులు. సదాచార సచ్చిల సద్గుణములప్రోవు. వీరశైవ సమాజమునకు సాహిత్య, సాంఘిక, వైజ్ఞానిక, ధార్మికముల ననుసరించి యెల్లప్పుడు వీరు సేవ జేసియున్నారు. జేయుచున్నారు గూడ.

7-3-1955లో శివానుభవగోష్ఠిని ప్రారంభించి నడిపియున్నారు.

18-4-1966 హైదరాబాదునగరవీరశైవతరుణసంఘాధ్యక్షులుగను

12-8-1968 హై. నగరవీరశైవ సమాజమునకు ఉపాధ్యక్షులుగను

1-12-1965 ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్తు ప్రాచ్యకళాశాల విద్యార్థి సాహిత్య సమితికి హై.కు అధ్యక్షులుగను.

6-8-1967 హైదరాబాదు, సికిందరాబాదు ఉపాధ్యాయ పండిత పరిషత్తునకు ప్రధాన కార్యదర్శిగను.

14-3-1970 నగర వీరశైవ సమాజమునకు ప్రధాన కార్యదర్శిగను.

1-4-1971 జంబ నగరముల “ఉపాధ్యాయ పండిత పరిషత్తుకు” రెండవసారి ప్రధాన కార్యదర్శిగను.

16-1-1973 హైదరాబాదు వీరశైవ సాహిత్య-సాంస్కృతిక సంఘాధ్యక్షులుగాను,

కట్టాయానండ్ల ద్వారా ఎన్నుకొనబడి యథాశక్తి సేవతొనర్చు చున్నారు.

ఇంతవరకు వెలువడిన గ్రంథములు : ముద్రితములు

1. వీరశైవ తరుణ గేయములు 0-50
(నూతనఫక్కిలో తెనుగు, కన్నడ, హిందీ, సంస్కృతములు)
2. బసవేశ్వరుని తత్త్వములు (సంపాదకీయవ్యాసములు) 0-50
ప్రకాశకులు : వీరశైవసమాజము, నీకిందరాబాదు
3. వీరశైవ ధర్మాన్వేషణము 0-50
4. వీరశైవ నమాజోద్యమము జోగి పేట 1-00
(డా. ఆందోలు, మెదక్ జిల్లా)
5. మహాజ్ఞాని చెన్న బసవన్న 0-25
కన్నడమునకు తెనుగునకు
ప్రకాశకులు : వీరశైవసమాజము, హైదరాబాదు
6. రత్నత్రయము 1-50

అముద్రిత గ్రంథములు

1. ఇష్టలింగ విజ్ఞానము
2. వీరశైవ ధర్మగతవైభవము
3. స్వప్నతరంగిణి
4. రెండు చిన్న నాటికలు

సూచన : వైగ్రంథములు వలయువారు ఈ దిగువ చిరునామాకు వ్రాయగలరు.

పం. రాచవీరదేవర “తీర్థ” M. O. L.

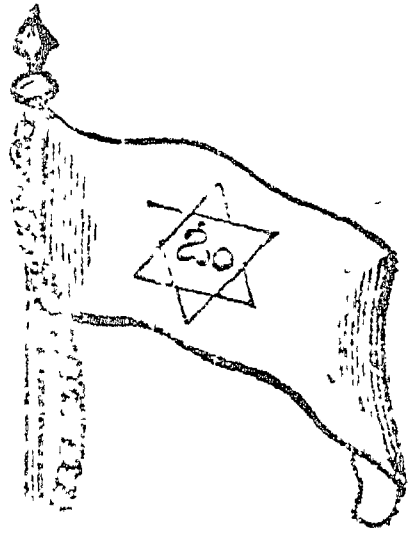
సంస్కృతాంధ్ర సీనియర్ పండితుడు,

ఇంటి నం. 73/ఎస్. ఆర్. టి. యాకుత్పూర్ కాంపి,
హైదరాబాదు, 500028 ఆం. ప్ర

శ్రీ
“ సత్యం శివం సుందరం ”

౨౬
౭-౩౬

1 APR 1969

రత్నత్రయము

1105
Raj

294.53
RAC

గ్రంథకర్త :

పెద్ద మఠము పండిత రాచవీరదేవర “తీర్థ” (కలకత్తా)

M O L. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ
సాహిత్యాలంకార్, భాషాప్రవీణ, హిందీ భూషణ,
కన్నడ “జాణ” సంస్కృతాంధ్ర సీనియర్ పండితుడు.